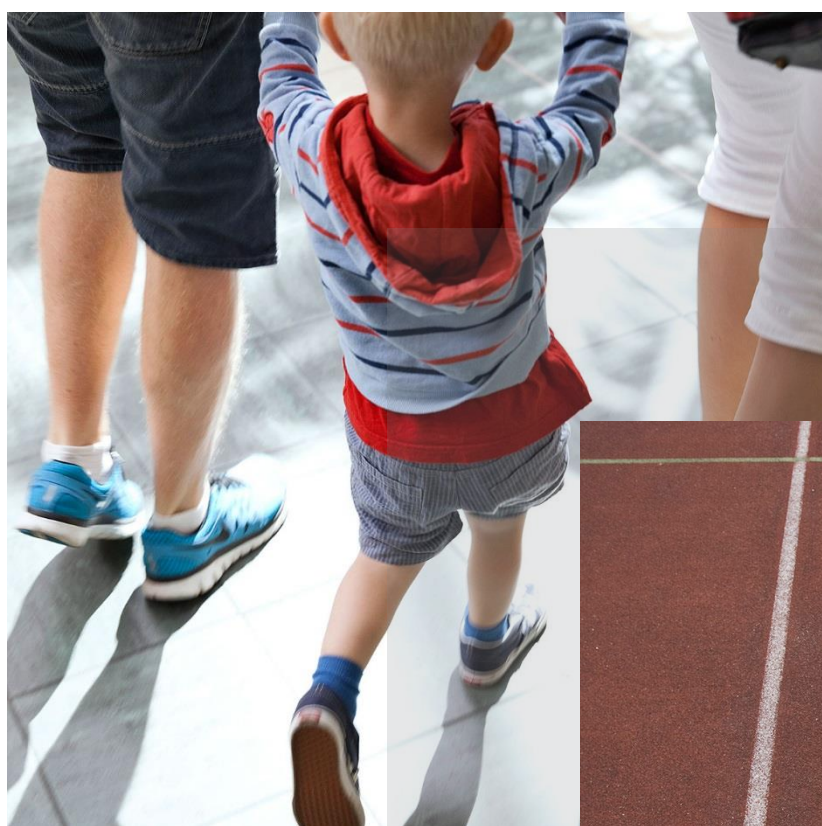

Camilla T. Dalsgaard, Kasper Lemvig, Hans Kloppenborg og Bo Panduro

Køb og salg af pladser på det specialiserede socialområde

En analyse af kommunerne i Region Sjælland, 2010-2014

*Køb og salg af pladser på det specialiserede socialområde –
En analyse af kommunerne i Region Sjælland, 2010-2014*
*En analyse af kommunerne i Region Sjælland,
2010-2014*

Publikationen kan hentes på www.kora.dk

© KORA og forfatterne, 2016

Mindre uddrag, herunder figurer, tabeller og citater, er tilladt med tydelig kildeangivelse. Skrifter, der omtaler, anmelder, citerer eller henviser til nærværende, bedes sendt til KORA.

© Omslag: Mega Design og Monokrom
Foto: Sine Fiig og Lars Degnbol

Udgiver: KORA
ISBN: 978-87-7509-933-07
Projekt: 11050

KORA
Det Nationale Institut for
Kommuners og Regioners Analyse og Forskning

KORA er en uafhængig statslig institution, hvis formål er at fremme kvalitetsudvikling samt bedre ressourceanvendelse og styring i den offentlige sektor.

Det Nationale Institut
for Kommuners og Regioners
Analyse og Forskning

Købmagergade 22
1150 København K
E-mail: kora@kora.dk
Telefon: 444 555 00

Indhold

1	Sammenfatning.....	4
2	Baggrund og formål	6
3	Køb og salg af botilbudspladser til voksne	8
3.1	Fremgangsmåde	8
3.2	Kommunerne som myndighed: Køb af botilbudspladser.....	9
3.2.1	Regional benchmarking: Region Sjælland sammenlignet med andre regioner	9
3.2.2	Kommunal benchmarking: Sammenligning af kommunerne i Region Sjælland	13
3.3	Kommunerne som driftsherre: Salg af botilbudspladser.....	16
3.3.1	Regional benchmarking: Region Sjælland sammenlignet med andre regioner	16
3.3.2	Kommunal benchmarking: Sammenligning af kommunerne i Region Sjælland	18
4	Køb og salg af anbringelsespladser til udsatte børn og unge.....	21
4.1	Fremgangsmåde	21
4.2	Kommunerne som myndighed: Køb af anbringelsespladser	22
4.2.1	Regional benchmarking: Region Sjælland sammenlignet med andre regioner	22
4.2.2	Kommunal benchmarking: Sammenligning af kommunerne i Region Sjælland	26
4.3	Kommunerne som driftsherre: Salg af anbringelsespladser	29
4.3.1	Regional benchmarking: Region Sjælland sammenlignet med andre regioner	29
4.3.2	Kommunal benchmarking: Sammenligning af kommunerne i Region Sjælland	30
Bilag 1	Udvikling i RS17-kommunernes køb, 2010-2014	34

1 Sammenfatning

Kommunerne i Region Sjælland (RS17) står i de kommende år over for at skulle tage stilling til, om og i givet fald hvordan de vil foretage effektiviseringer på det specialiserede socialområde. På den baggrund har kommunerne bedt KORA om at foretage en række analyser af det specialiserede socialområde med henblik på at skabe forbedret styringsinformation.

I dette notat opgør KORA omfanget af og udviklingen i kommunernes køb og salg af henholdsvis botilbudspladser på voksenområdet og anbringelsespladser på børneområdet i perioden 2010-2014. Notatet sammenligner kommunernes udgifter til køb af pladser hos regioner, kommuner og private leverandører samt indtægter fra salg af pladser til andre kommuner.

Køb og salg af botilbudspladser til voksne

Den regionale benchmarking viser, at kommunerne i Region Sjælland i 2014 brugte en større andel af deres samlede botilbudsudgifter til at købe pladser hos eksterne leverandører end kommunerne i de øvrige regioner. I Region Sjælland var købsandelen 61 %, mens den i de øvrige fire regioner lå mellem 51 og 56 %. Den større samlede købsandel i RS17 dækker over et gennemsnitligt niveau af køb hos andre kommuner (31 %), et relativt lavt niveau af køb hos regionerne (8 %) og et relativt højt niveau af køb hos private leverandører (22 %). Region Sjællands kommuner har haft et relativt stort fald i eksterne køb af pladser fra 2010 til 2012, hvorefter købsandelen har været nogenlunde stabil frem til 2014. Det samlede fald i de sjællandske kommuners købsandele i perioden 2010-2014 dækker blandt andet over et fald i købsandele hos andre kommuner og en stabil udvikling i købsandele hos regionerne. Data muliggør ikke en meningsfuld opgørelse af udviklingen over tid i købsandele hos private.

Indtægterne fra salg af botilbudspladser i kommunerne i Region Sjælland er 2.251 kr. pr. 18-64-årig indbygger i 2014. Det er højere end i kommunerne i de øvrige regioner, som har salgsindtægter mellem 1.263 og 1.674 kr. pr. 18-64-årig indbygger. Region Sjællands kommuner har også haft et relativt stort fald i salgsindtægterne fra 2010 til 2014 på 31 %. Dog har faldet været 29 %, hvis man holder kommuner med fejlbehæftede tal ude af beregningen i hele perioden. På landsplan har faldet været 25 %.

Den kommunale benchmarking viser, at der er forskel på RS17-kommunernes handel med botilbudspladser. De samlede eksterne købsandele i 2014 varierer fra 48 til 91 % i kommunerne inden for Region Sjælland. Heraf ligger købsandelene hos andre kommuner på 20-50 %, købsandelene hos regionerne på 1-22 % og købsandelene hos private på 9-38 %. Også når man ser på udviklingen i eksterne køb over tid, er der forskelle. Dog har samtlige RS17-kommuner haft faldende købsandele hos andre kommuner, mens kun cirka halvdelen har haft faldende købsandele hos regionerne.

Også indtægterne fra salg af botilbud er forskellige fra kommune til kommune inden for RS17. I den ene ende af spektret er der en kommune med salgsindtægter på mere end 6.000 kr. pr. 18-64-årig indbygger, mens der i den anden ende af spektret er kommuner med salgsindtægter på under 100 kr. pr. 18-64-årig indbygger. To RS17-kommuner har haft stigende salgsindtægter fra 2010 til 2014. 13 har haft fald på mellem 5 og 100 %.

Køb og salg af anbringelsespladser til udsatte børn og unge

Den regionale benchmarking viser, at kommunerne i Region Sjælland i 2014 brugte en relativt stor del af deres samlede anbringelsesudgifter til at købe pladser hos eksterne leverandører. I Region Sjælland var købsandelen 61 %, mens den i de fire øvrige regioner lå mellem

48 og 63 %. Den større samlede købsandel i RS17-kommunerne dækker over et nogenlunde gennemsnitligt niveau af køb hos andre kommuner (17 %) og regionerne (8 %) og et relativt højt niveau af køb hos private leverandører (36 %). Region Sjællands kommuner har haft et nogenlunde gennemsnitligt fald på 5 procentpoint i eksterne køb af pladser fra 2010 til 2014. Det samlede fald i de sjællandske kommuners købsandele dækker over et nogenlunde gennemsnitligt fald i købsandele hos andre kommuner og et uændret niveau af købsandele hos regionerne i perioden. Data muliggør ikke en meningsfuld opgørelse af udviklingen over tid i købsandele hos private leverandører.

Indtægterne fra salg af anbringelsespladser i kommunerne i Region Sjælland er 1.702 kr. pr. 0-22-årig indbygger i 2014. Det er højere end i kommunerne i de øvrige regioner, der har salgsindtægter mellem 921 og 1.267 kr. pr. 0-22-årig indbygger. Region Sjællands kommuner har haft et fald i salgsindtægterne fra 2010 til 2014 med 36 %. Dog har faldet været 26 %, hvis man holder kommuner med fejlbehæftede tal ude af beregningen i hele perioden. På landsplan har faldet været 34 %.

Den kommunale benchmarking viser, at der er forskel på RS17-kommunernes handel med anbringelsespladser. De samlede eksterne købsandele i 2014 varierer fra 40 til 94 % mellem kommunerne i Region Sjælland. Heraf ligger købsandelene hos andre kommuner på 8-36 %, købsandelene hos regionerne på 3-39 % og købsandelene hos private på 15-56 %. Også når man ser på udviklingen i eksterne køb over tid, er der forskelle. Cirka halvdelen af RS17-kommunerne har haft stigende købsandele hos andre kommuner og regionerne, mens cirka halvdelen har haft faldende.

Også indtægterne fra salg af anbringelsespladser er forskellige fra kommune til kommune inden for RS17. I den ene ende af spektret er der en kommune med salgsindtægter på mere end 7.000 kr. pr. 0-22-årig indbygger, mens der i den anden ende af spektret er en kommune med salgsindtægter på godt 100 kr. pr. 0-22-årig indbygger. Fem RS17-kommuner har haft stigende eller uændrede salgsindtægter fra 2010 til 2014. Ti har haft fald på mellem 8 og 70 %.

Det specialiserede socialområde i Region Sjælland i fremtiden?

Notatet giver et overblik, der kan bruges som grundlag for at diskutere, om omfanget af og udviklingen i handlen med pladser på det specialiserede socialområde er udtryk for bevidste prioriteringer eller i højere grad er udslag af tilfældigheder eller udviklinger, som RS17-kommunerne ikke har kunnet styre. Notatets analyser kan bruges som udgangspunkt for diskussioner af, hvilken retning den strategiske styring af området skal tage i de kommende år, når det gælder valget mellem selvforsyning, køb hos eksterne og salg af pladser til andre kommuner. Med afsæt i notatet kan det også drøftes, hvorvidt RS17-kommunerne har et passende niveau af gensidig koordination og information om kapacitetsplanlægning og myndighedsudøvelse på det specialiserede socialområde.

2 Baggrund og formål

Kommunerne i Region Sjælland står i de kommende år over for at skulle tage stilling til, om og i givet fald hvordan de vil foretage effektiviseringer på det specialiserede socialområde. Arbejdet med effektiviseringstiltag udfordres dog af, at styringsinformationen på området i mange henseender er mangelfuld. Kommunerne i Region Sjælland mangler derfor dele af den styringsinformation, som kan danne grundlag for diskussioner og eventuelle beslutninger om fremtidige effektiviseringer på det specialiserede socialområde. På den baggrund har kommunerne i Region Sjælland bedt KORA om at foretage en række analyser af det specialiserede socialområde med henblik på at skabe forbedret styringsinformation.

Det specialiserede socialområde adskiller sig fra andre kommunale serviceområder, ved at der handles meget med pladser mellem kommunerne såvel som hos regionerne og private bo- og opholdssteder. Dette notat giver detaljeret viden om, hvilke kommuner inden for Region Sjælland der køber og sælger relativt meget, og hvor meget kommunerne i Region Sjælland, set under ét, handler med pladser i forhold til kommunerne i andre regioner.

I notatet opgør KORA omfanget af og udviklingen i kommunernes køb og salg af henholdsvis botilbudspladser på voksenområdet og anbringelsespladser på børneområdet i perioden 2010-2014. Notatet sammenligner kommunernes udgifter til køb af pladser hos regioner, kommuner og private leverandører samt indtægter fra salg af pladser til andre kommuner.

Notatets analyser besvarer følgende spørgsmål:

- Er de samlede udgifter til køb af pladser i kommunerne i Region Sjælland relativt høje eller lave sammenlignet med andre regioner? Hvor meget udgør købet af de samlede nettodriftsudgifter på henholdsvis botilbuds- og anbringelsesområderne?
- Hvordan fordeler kommunernes køb af pladser sig på leverandørtype, dvs. på køb hos henholdsvis andre kommuner, regioner og private?
- Hvordan har kommunernes køb af pladser udviklet sig over tid? Er der sket ændringer i det samlede omfang af køb? Er der sket ændringer i, hvor meget der købes hos andre kommuner og hos regionerne?
- Er de samlede indtægter fra salg af pladser i kommunerne i Region Sjælland relativt høje eller lave sammenlignet med andre regioner?
- Hvordan har omfanget af kommunernes salg af pladser udviklet sig over tid?

Når vi analyserer kommunernes *køb af pladser*, ser vi kommunerne i et myndighedsperspektiv, idet vi fokuserer på køb af pladser til de borgere, som kommunen har myndigheds- og betalingsansvar for. Når vi analyserer kommunernes *salg af pladser*, anskuer vi i stedet kommunerne i et driftsherreperspektiv, idet vi fokuserer på indtægter fra salg af pladser på de tilbud og institutioner, som kommunen driver. Vi undersøger således kommunernes handel med pladser på to måder, der indfanger kommunernes roller som henholdsvis myndighed og driftsherre – købere og sælgere – på det specialiserede socialområde. Konkret opgør vi kommunernes køb og salg på området som betalinger mellem kommunerne og til regionale og private leverandører, jf. tabel 2.1.

Table 2.1 Notatets forskellige opgørelser af kommunernes handel med pladser

Variabel	Forklaring
Køb	Udgifter til køb af pladser hos andre kommuner, regioner eller private leverandører
Salg	Indtægter fra salg af pladser til andre kommuner
Købsandel	Andel af de samlede nettodriftsudgifter brugt til at betale for eksterne køb hos andre kommuner, regioner eller private leverandører

Generelt skal det bemærkes, at opgørelserne ikke er bedre end de udgiftskonteringer, der ligger til grund for dem. Der er således meldinger om visse fejlkonteringer i nogle kommuner. KORA har ikke haft mulighed for at tage højde for dette, men der er taget forbehold for fejlene i notatet, ligesom der er foretaget visse følsomhedsanalyser.

Læsevejledning

Notatets analyseresultater er opdelt i to kapitler. Kapitel 3 ser på handel med botilbudspladser til voksne handicappede og sindslidende, mens kapitel 4 ser på handel med anbringelsespladser til udsatte børn og unge. I hvert kapitel er der fire analyseafsnit, der omhandler:

- Køb af pladser: regional sammenligning
- Køb af pladser: sammenligning af kommunerne inden for Region Sjælland
- Salg af pladser: regional sammenligning
- Salg af pladser: sammenligning af kommunerne inden for Region Sjælland.

Desuden indeholder hvert kapitel en kort beskrivelse af fremgangsmåden i analyserne.

3 Køb og salg af botilbudspladser til voksne

3.1 Fremgangsmåde

Undersøgelsen på voksenområdet omfatter udgifter til midlertidige og længerevarende botilbud efter servicelovens §§ 107-108, samt botilbudslignende boformer og bofællesskaber efter almenboliglovens § 105 med tilknyttet støtte efter servicelovens §§ 83-87.¹ Desuden inkluderes udgifter til socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85, uanset om støtten ydes i et botilbud eller i borgerens eget hjem, da disse udgifter ikke kan adskilles. Undersøgelsen omfatter de nævnte ydelser til voksne borgere med handicap eller sindslidelse.²

Undersøgelsen bygger på kommunernes indberettede regnskabsoplysninger til Danmarks Statistik. Vi opgør driftsudgifter til botilbudsområdet efter følgende funktioner i den kommunale kontoplan:

- 5.38.50 Botilbud til længerevarende ophold (servicelovens § 108)
- 5.38.52 Botilbud til midlertidigt ophold (servicelovens § 107)
- 5.32.33, gruppering 003, 004, 200 og 999 Forebyggende indsats for ældre og handicappede: afløsning, aflastning og socialpædagogisk bistand mv. (servicelovens §§ 84, 85 og 102, dog primært § 85).

Vi medtager sidstnævnte, fordi støtten i botilbudslignende boformer efter almenboliglovens § 105 typisk gives som § 85-støtte, der skal bogføres på funktion 5.32.33 under gruppering 003 og (fra 2011) gruppering 004.

Kommunernes indtægter fra salg af botilbudspladser til andre kommuner findes under de relevante funktioner som art 7.7. Kommunernes betalinger til køb af botilbudspladser hos andre kommuner og regioner findes under de relevante funktioner som art 4.7 og art 4.8.

Udgifter til køb hos private tilbud er på baggrund af særudtræk fra Danmarks Statistik identificeret under art 4.0 (tjenesteydelser uden moms) med ejerforholdskode 4 (private leverandører). Det kan man, fordi køb af tjenesteydelser hos sociale opholdssteder uden driftsoverenskomst er optaget på positivlisten i bekendtgørelse om momsrefusionsordning for kommuner og regioner som de væsentligste udgiftsgrupper på de inkluderede funktioner. Kommunernes registrering af betalinger til private leverandører blev dog først obligatorisk i 2010, og der ser ud til at være slør i data i overgangsårene. Således er der forskel på den beregnede udvikling i udgifter til køb hos private på landsplan fra 2010 til 2014, alt efter om man inkluderer samtlige kommuner eller udelader kommuner, der ikke har registreret udgifter til køb hos private i 2010.³ Desuden er der tilsyneladende visse problemer med tallene i nogle kommuner, idet der i 2010 er 13 kommuner, hvor betalingerne til køb af botilbudspladser hos kommuner, regioner og private samlet set udgør over 100 % af kommunens nettoudgifter. Det er logisk set ikke muligt. I 2014 er antallet faldet til én kommune, hvilket

---

¹ Personlig og praktisk hjælp og pleje, afløsning og aflastning, socialpædagogisk støtte, genoptræning mv.

² Udgifter til tilbud, der alene retter sig til misbrugere og socialt udsatte, er ikke inkluderet.

³ Kommunernes samlede købsudgifter til private leverandører er steget med 27,6 % fra 2010 til 2014, når man inkluderer samtlige kommuner i beregningen. Når man udelader kommuner, der ikke har registreret udgifter til køb hos private i 2010, er stigningen 15,4 %. I alt 20 kommuner har ikke registreret udgifter til køb hos private i 2010, mens det kun er 5 kommuner i 2014.

indikerer, at datakvaliteten er forbedret i perioden. Derfor beskriver vi i dette notat kommunernes køb hos private i 2014, men ikke *udviklingen* i køb hos private fra 2010 til 2014. Dermed undgår vi forhåbentlig de væsentligste datafejl.

3.2 Kommunerne som myndighed: Køb af botilbudspladser

I dette afsnit ser vi nærmere på udgifterne til eksterne køb af botilbudspladser. Vi ser kommunerne i et myndighedsperspektiv, idet vi fokuserer på køb af pladser til de borgere, som kommunen har myndigheds- og betalingsansvar for. I afsnit 3.2.1 sammenligner vi køb af botilbudspladser i kommunerne i Region Sjælland, set under ét, med kommunerne i de øvrige regioner. I afsnit 3.2.2 sammenligner vi køb af botilbudspladser i de 17 kommuner inden for Region Sjælland.

3.2.1 Regional benchmarking: Region Sjælland sammenlignet med andre regioner

Kommunernes køb af botilbudspladser i 2014

Tabel 3.1 viser flere tal, der beskriver forskellige aspekter af kommunernes eksterne køb af botilbudspladser. For det første viser tabellen, hvor stor en del af kommunernes nettoudgifter, der går til eksterne køb. For det andet viser den, hvordan kommunernes køb af botilbudspladser fordeler sig på køb hos henholdsvis andre kommuner, regioner og private leverandører.

Det fremgår af tabel 3.1, at der er variation på tværs af regionerne på begge de ovennævnte aspekter. Samlet set går 61 % af udgifterne til botilbudsområdet i kommunerne i Region Sjælland til eksterne køb i 2014. Hver gang kommunerne i Region Sjælland bruger 100 kr. på botilbudsområdet, går de 61 kr. således til eksterne køb. De tilsvarende beløb er 51-56 kr. i kommunerne i de øvrige regioner. Ser man på hele landet, er det 55 % af de samlede udgifter, der går til eksterne køb. Kommunerne i Region Sjælland køber altså relativt meget, set i forhold til kommunerne i de øvrige regioner.

Der er også en vis forskel mellem regionerne på, hvor man typisk køber sine botilbudspladser. Kommunerne i Region Sjælland køber i højere grad pladser hos private driftsherrer end kommunerne i de øvrige regioner. 22 % af nettoudgifterne går således til køb hos private. Den næsthøjeste købsandel hos private leverandører har kommunerne i Region Nordjylland med 16 %. Kommunerne i Region Syddanmark, Region Midtjylland og Region Hovedstaden bruger en mindre andel, 9-13 %, af deres nettoudgifter til at købe pladser hos private bosteder. For hele landet er andelen 13 %.

Kommunerne i Region Sjælland ligger på landsgennemsnittet, hvad angår køb af botilbudspladser hos andre kommuner. De regionale forskelle i køb hos andre kommuner er ikke helt så store som forskellene i køb hos private. Således bruger kommunerne i Region Sjælland 31 % af deres afholdte udgifter til køb hos andre kommuner, mens det i Region Hovedstaden er 34 % og i Region Syddanmark 31 %. Kommunerne i Region Nordjylland og Region Midtjylland køber mindre hos andre kommuner, henholdsvis 24 og 29 %. Gennemsnittet for hele landet er 31 %.

Endelig er det tydeligt, at kommunerne i Region Sjælland (og Region Hovedstaden) benytter sig mindre af regionernes tilbud end de fynske og jyske kommuner. Kun 8 % af botilbudsgifterne i kommunerne i Region Sjælland går til at købe pladser i regionalt drevne tilbud. Det er samme niveau som i kommunerne i Region Hovedstaden, mens det i kommunerne vest for Storebælt er 12-16 %. Ser vi på hele landet, er købsandelen hos regionerne 11 %.

Tabel 3.1 Køb af botilbudspladser hos henholdsvis andre kommuner, regioner og private, fordelt på beliggenhedsregion, 2014 (mio. kr., vægtede gennemsnit)

		Andre kommuner	Regioner	Private	Køb i alt	Netto-udgifter i alt
Region Sjælland	Køb i alt (mio. kr.)	849	215	611	1.675	2.731
	<i>Andel af nettoudgift</i>	31 %	8 %	22 %	61 %	100 %
Region Hovedstaden	Køb i alt (mio. kr.)	2.025	479	795	3.299	5.930
	<i>Andel af nettoudgift</i>	34 %	8 %	13 %	56 %	100 %
Region Syddanmark	Køb i alt (mio. kr.)	1.165	497	349	2.010	3.785
	<i>Andel af nettoudgift</i>	31 %	13 %	9 %	53 %	100 %
Region Midtjylland	Køb i alt (mio. kr.)	1.095	597	366	2.058	3.753
	<i>Andel af nettoudgift</i>	29 %	16 %	10 %	55 %	100 %
Region Nordjylland	Køb i alt (mio. kr.)	508	259	340	1.107	2.153
	<i>Andel af nettoudgift</i>	24 %	12 %	16 %	51 %	100 %
Hele Landet	Køb i alt (mio. kr.)	5.642	2.047	2.461	10.149	18.351
	<i>Andel af nettoudgift</i>	31 %	11 %	13 %	55 %	100 %

Udviklingen i kommunernes køb af botilbudspladser, 2010-2014

Det er også relevant at vurdere, hvordan betalingerne til køb hos eksterne driftsherrer på botilbudsområdet har udviklet sig i de enkelte regioner. Tabel 3.2 viser, hvor store andele kommunernes betalinger til eksterne køb udgjorde af kommunernes samlede nettoforbrug til botilbud i årene 2010 til 2014, fordelt efter beliggenhedsregion. Det skal bemærkes, at udgifter til køb hos private leverandører indgår i opgørelsen af de samlede eksterne køb. Som nævnt er der tilsyneladende visse mangler i disse tal, særligt først i perioden. Derfor vil udviklingstallene have en tendens til at overvurdere den faktiske stigning i køb hos private fra 2010 til 2014 – og dermed til at undervurdere faldet i det samlede køb. Betydningen for det samlede billede er dog begrænset.⁴

Det fremgår af tabel 3.2, at der på landsplan har været et generelt fald fra 67 til 55 % i den andel af udgifterne, der går til at købe botilbud hos regionerne, andre kommuner og private leverandører. Faldet har været kraftigst fra 2010 til 2012 og mere moderat fra 2012 til 2014. Den generelle udvikling dækker over, at de samlede købsudgifter er faldet, mens de samlede nettoudgifter er steget.

I kommunerne i Region Sjælland har der også været et generelt fald i købsandelen set over hele perioden. Imidlertid er det sådan, at næsten hele faldet er foregået i perioden fra 2010 til 2012, hvor købsandelen er faldet fra 80 til 63 %. Til gengæld har de eksterne køb stabiliseret sig på 61 % i 2013 og 2014 i kommunerne i Region Sjælland, set under ét.

⁴ Hvis man foretager en "ekstrem" følsomhedsberegning og helt udelader udgifter til køb hos private i kommuner med 0 kr. til køb hos private i 2010, er de samlede udgifter til eksterne køb på landsplan faldet med 13,6 % i stedet for med de 11,2 %, som fremgår (afrundet) af tabel 3.2.

Ingen af de øvrige regioner har en tilsvarende stabilisering i slutningen af perioden efter så stor en reduktion i købsandelene i begyndelsen af perioden. Kun for kommunerne i Region Hovedstaden ses en stabilisering, men også et meget mindre samlet fald fra 2010 til 2014 – og fra et langt lavere udgangsniveau i 2010 (købsandel på 62 % mod 80 % i Region Sjælland). Kommunerne i Region Midtjylland har haft omtrent den omvendte udvikling med et stabilt til let stigende niveau fra 2010 til 2012, efterfulgt af et fald i købsandelene fra 2012 til 2014. Endelig har kommunerne i Region Syddanmark og Region Nordjylland haft jævnt faldende købsandele i hele den undersøgte periode.

Tabel 3.2 Køb af botilbudspadser hos kommuner, regioner og private leverandører, 2010-2014, fordelt på beliggenhedsregion (mio. kr., 2014-priser, vægtede gennemsnit)

		2010	2011	2012	2013	2014	Udvikling 2010-2014
Region Sjælland	Køb i alt (mio. kr.)	2.082	1.790	1.670	1.655	1.675	-20 %
	Nettoudgifter i alt	2.612	2.561	2.649	2.696	2.731	5 %
	<i>Andel køb af nettoudgift</i>	80 %	70 %	63 %	61 %	61 %	-18 pt.
Region Hovedstaden	Køb i alt (mio. kr.)	3.302	3.213	3.175	3.205	3.299	0 %
	Nettoudgifter i alt	5.322	5.473	5.560	5.715	5.930	11 %
	<i>Andel køb af nettoudgift</i>	62 %	59 %	57 %	56 %	56 %	-6 pt.
Region Syddanmark	Køb i alt (mio. kr.)	2.499	2.342	2.248	2.094	2.010	-20 %
	Nettoudgifter i alt	3.728	3.652	3.636	3.776	3.785	2 %
	<i>Andel køb af nettoudgift</i>	67 %	64 %	62 %	55 %	53 %	-14 pt.
Region Midtjylland	Køb i alt (mio. kr.)	2.187	2.204	2.083	2.024	2.058	-6 %
	Nettoudgifter i alt	3.650	3.464	3.433	3.643	3.753	3 %
	<i>Andel køb af nettoudgift</i>	60 %	64 %	61 %	56 %	55 %	-5 pt.
Region Nordjylland	Køb i alt (mio. kr.)	1.421	1.194	1.102	1.146	1.107	-22 %
	Nettoudgifter i alt	1.929	1.903	2.020	2.129	2.153	12 %
	<i>Andel køb af nettoudgift</i>	74 %	63 %	55 %	54 %	51 %	-22 pt.
Hele landet	Køb i alt (mio. kr.)	11.490	10.742	10.279	10.124	10.149	-12 %
	Nettoudgifter i alt	17.240	17.054	17.297	17.958	18.351	6 %
	<i>Andel køb af nettoudgift</i>	67 %	63 %	59 %	56 %	55 %	-11 pt.

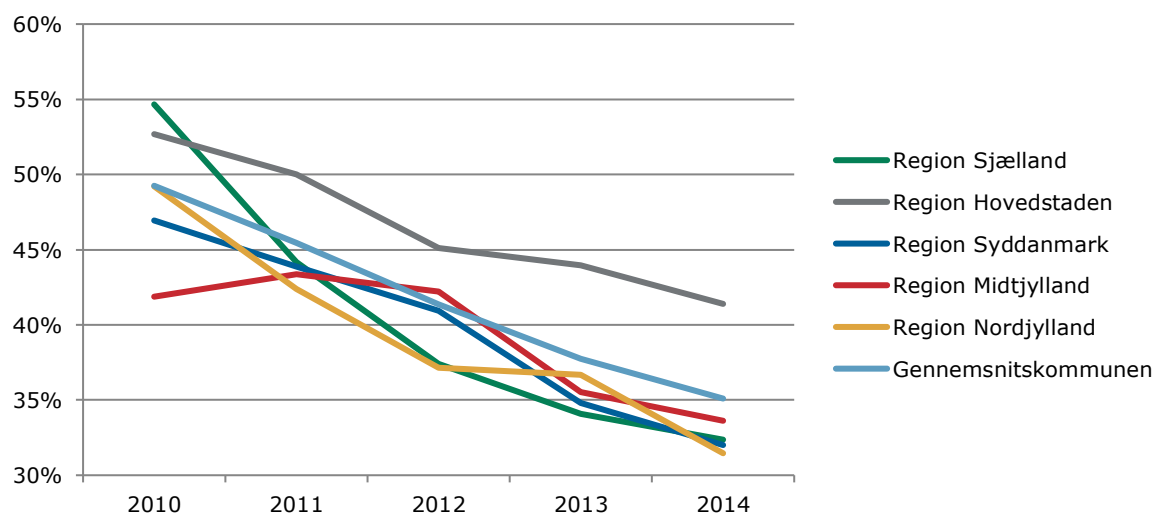
Tabel 3.2 viser også, at kommunerne i Region Sjælland har haft et relativt stort fald i købsandelen på 18 procentpoint fra 2010 til 2014. Kun de nordjyske kommuner ligger højere, med et fald på 22 procentpoint, mens de syddanske kommuner ligger omtrent på niveau med et fald på 14 procentpoint. Kommunerne i Region Midtjylland og Region Hovedstaden har haft de mindste fald på 5-6 procentpoint i perioden.

I lyset af forskellene mellem regionerne i fordelingen af køb hos forskellige leverandørtyper (jf. tabel 3.1) er det relevant også at prøve at opdele udviklingen på henholdsvis køb hos andre kommuner, regioner og private. Som nævnt kan køb hos private leverandører imidlertid først opgøres fra 2010, hvor der ser ud til at være visse mangler i registreringen. Derfor kigger vi alene på udviklingen i køb hos regioner og andre kommuner.

Figur 3.1 viser udviklingen i gennemsnitskommunens købsandele hos andre kommuner fra 2010 til 2014, fordelt på købskommunernes beliggenhedsregion. Det fremgår, at kommunernes købsandele hos andre kommuner samlet set er faldet siden 2010, helt specifikt fra 49 til 35 %. Faldet er generelt for kommunerne i alle regioner. Dog har det gennemsnitligt været størst i kommunerne i Region Sjælland (22 procentpoint⁵) og Region Nordjylland (18 procentpoint) og mindst i kommunerne i Region Midtjylland (8 procentpoint).

I Region Sjælland er den gennemsnitlige kommunes købsandel hos andre kommuner faldet fra 55 % i 2010 til 32 % i 2014. Det største fald, ned til 37 %, er sket frem til 2012. I de syddanske og midtjyske kommuner har købsandelen hos andre kommuner været nogenlunde stabil fra 2010 til 2012, hvorefter den er faldet frem til 2014. I Region Nordjyllands og Region Hovedstadens kommuner er faldet sket støt over hele perioden.

Figur 3.1 Udviklingen i købsandele hos andre kommuner 2010-2014 (botilbudspladser), fordelt på købskommunens beliggenhedsregion (uvægtede gennemsnit)

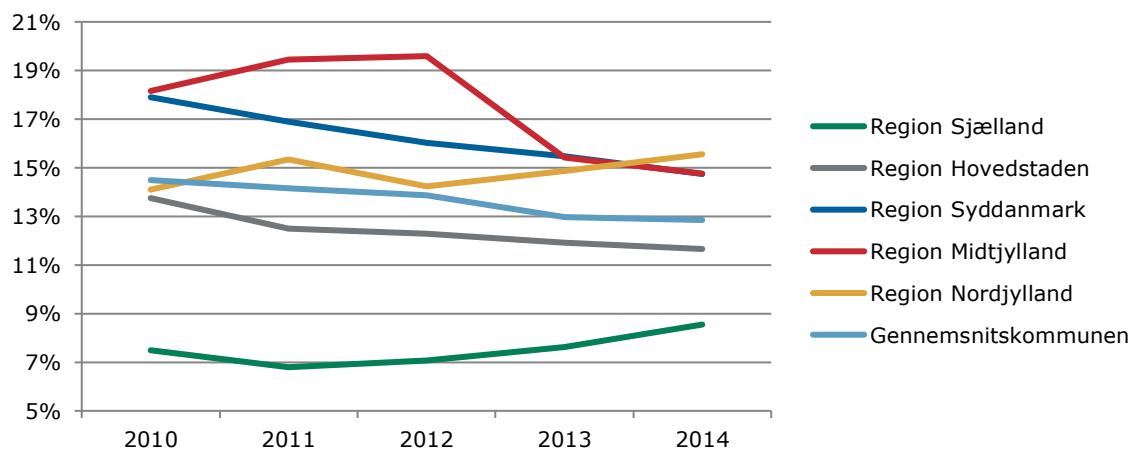

Note: Tallene i 2014 svarer ikke helt til tallene i tabel 3.1. Det skyldes, at tallene i figuren er *uvægtede* gennemsnit, mens tallene i tabellen er *vægtede*.

Figur 3.2 viser udviklingen i gennemsnitskommunens købsandele hos regionerne fra 2010 til 2014, fordelt på købskommunernes beliggenhedsregion. Som det fremgår, ligger kommunernes købsandele hos regionalt drevne botilbud ret stabilt i perioden. Samlet set har der i en gennemsnitlig kommune været et fald på 2 procentpoint fra 2010 til 2014. I den gennemsnitlige kommune i Region Sjælland og Region Nordjylland har der været en lille stigning på 1 procentpoint, mens der i kommunerne i de øvrige tre regioner har været et lille fald på 2-3 procentpoint. Kommunerne i Region Sjælland køber i hele perioden relativt mindst hos regionerne.

⁵ Afrundet.

Figur 3.2 Udviklingen i købsandele hos regionerne 2010-2014 (botilbudspladser), fordelt på købskommunens beliggenhedsregion (uvægtede gennemsnit)

Note: Tallene i 2014 svarer ikke helt til tallene i tabel 3.1. Det skyldes, at tallene i figuren er *uvægtede* gennemsnit, mens tallene i tabellen er *vægtede*.

3.2.2 Kommunal benchmarking: Sammenligning af kommunerne i Region Sjælland

Kommunernes køb af botilbudspladser i 2014

Tabel 3.3 viser, hvor stor en del af de enkelte kommuners nettoudgifter, der går til eksterne køb. Det fremgår, at der er variation på tværs af kommunerne inden for regionen. Samlet set går 65 % af udgifterne til botilbudsområdet i *en gennemsnitlig kommune* i Region Sjælland til eksterne køb i 2014.⁶

Den samlede købsandel i de enkelte kommuner svinger mellem 48 % (i Guldborgsund, Lolland og Slagelse Kommuner) og i omegnen af 90 % (i Odsherred og Stevns Kommuner). Så selvom kommunerne i Region Sjælland generelt køber meget, set i forhold til kommunerne i resten af landet, er der forskel inden for regionen.

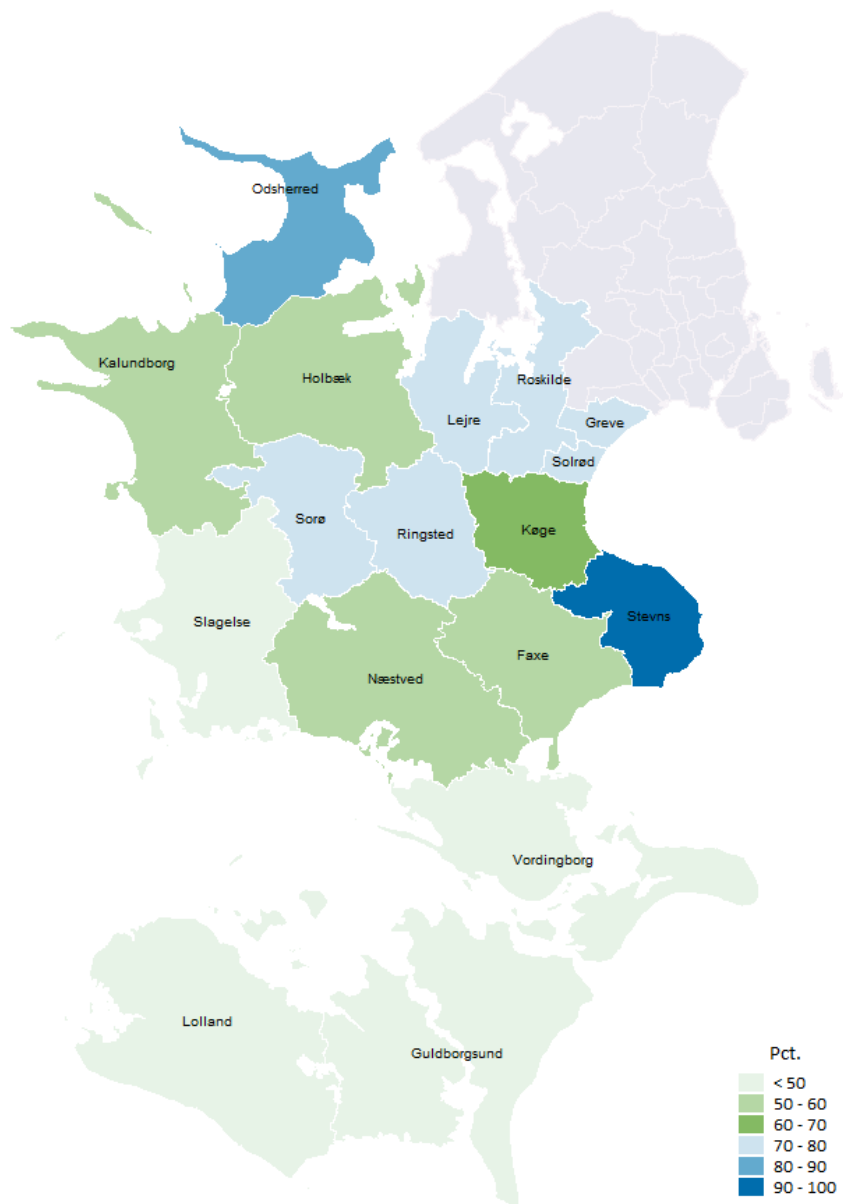
⁶ Dette tal er anderledes end de 61 % i tabel 3.1 og 3.2. Det skyldes, at tallene i tabel 3.3 er *uvægtede* gennemsnit, mens tallene i de tidligere tabeller er *vægtede*.

Tabel 3.3 RS17-kommunernes udgifter til køb og købsandele til henholdsvis andre kommuner, regioner og private, 2014 (botilbudspladser) (mio. kr., uvægtet gennemsnit for Region Sjælland)

		Andre kommuner	Regioner	Private	Køb i alt	Netto-udgifter i alt
Faxe	Køb (mio. kr.)	33,0	6,3	13,5	52,8	100,9
	<i>Andel af nettoudgift</i>	33 %	6 %	13 %	52 %	100 %
Greve	Køb (mio. kr.)	46,7	13,2	39,8	99,7	136,4
	<i>Andel af nettoudgift</i>	34 %	10 %	29 %	73 %	100 %
Guldborgsund	Køb (mio. kr.)	48,7	18,1	49,4	116,2	242,7
	<i>Andel af nettoudgift</i>	20 %	7 %	20 %	48 %	100 %
Holbæk	Køb (mio. kr.)	48,8	8,7	59,7	117,3	197,0
	<i>Andel af nettoudgift</i>	25 %	4 %	30 %	60 %	100 %
Kalundborg	Køb (mio. kr.)	53,9	11,1	41,1	106,1	182,6
	<i>Andel af nettoudgift</i>	30 %	6 %	23 %	58 %	100 %
Køge	Køb (mio. kr.)	39,1	21,9	55,1	116,1	177,4
	<i>Andel af nettoudgift</i>	22 %	12 %	31 %	65 %	100 %
Lejre	Køb (mio. kr.)	25,0	19,0	20,7	64,7	87,7
	<i>Andel af nettoudgift</i>	29 %	22 %	24 %	74 %	100 %
Lolland	Køb (mio. kr.)	59,2	29,5	19,7	108,4	223,9
	<i>Andel af nettoudgift</i>	26 %	13 %	9 %	48 %	100 %
Næstved	Køb (mio. kr.)	75,9	8,4	39,4	123,7	241,2
	<i>Andel af nettoudgift</i>	31 %	3 %	16 %	51 %	100 %
Odsherred	Køb (mio. kr.)	58,7	1,6	46,4	106,6	120,8
	<i>Andel af nettoudgift</i>	49 %	1 %	38 %	88 %	100 %
Ringsted	Køb (mio. kr.)	39,7	2,6	38,5	80,7	108,5
	<i>Andel af nettoudgift</i>	37 %	2 %	35 %	74 %	100 %
Roskilde	Køb (mio. kr.)	135,5	28,5	30,1	194,2	270,2
	<i>Andel af nettoudgift</i>	50 %	11 %	11 %	72 %	100 %
Slagelse	Køb (mio. kr.)	60,2	8,5	64,9	133,6	277,6
	<i>Andel af nettoudgift</i>	22 %	3 %	23 %	48 %	100 %
Solrød	Køb (mio. kr.)	26,5	5,9	21,3	53,7	72,2
	<i>Andel af nettoudgift</i>	37 %	8 %	30 %	74 %	100 %
Sorø	Køb (mio. kr.)	38,6	6,1	42,3	87,1	112,5
	<i>Andel af nettoudgift</i>	34 %	5 %	38 %	77 %	100 %
Stevns	Køb (mio. kr.)	28,1	10,0	17,1	55,3	60,7
	<i>Andel af nettoudgift</i>	46 %	16 %	28 %	91 %	100 %
Vordingborg	Køb (mio. kr.)	31,0	16,0	11,5	58,5	118,7
	<i>Andel af nettoudgift</i>	26 %	13 %	10 %	49 %	100 %
Region Sjælland	Køb (mio. kr.)	849	215	611	1.675	2.731
	<i>Andel af nettoudgift</i>	32 %	9 %	24 %	65 %	100 %

Forskellene mellem de 17 kommuners samlede købsandele hos andre kommuner, regioner og private driftsherrer i 2014 er illustreret i landkortet i figur 3.3. Kortet giver et overblik over den geografiske fordeling mellem kommunerne.

Figur 3.3 Andel af RS17-kommunernes nettoudgifter til botilbudsområdet, der går til køb af pladser hos andre kommuner, regioner og private, 2014

Tabel 3.3 viser også, hvordan de enkelte kommuners køb af botilbudspladser fordeler sig på køb hos henholdsvis andre kommuner, regioner og private leverandører.

Den gennemsnitlige kommune i Region Sjælland har en købsandel på 32 % hos andre kommuner. Denne andel svinger mellem kommunerne i regionen fra 20-22 % (i Guldborgsund, Køge og Slagelse Kommuner) til 46-50 % (i Stevns, Odsherred og Roskilde Kommuner).

Hvad angår købsandele hos regionerne, er den 9 % i den gennemsnitlige kommune i Region Sjælland. Den regionale købsandel varierer inden for regionens kommuner fra 1-3 % (i Odsherred, Næstved, Ringsted og Slagelse Kommuner) til 16 % (i Stevns Kommune) og i en enkelt kommune (Lejre Kommune) helt op til 22 %.

Endelig har den gennemsnitlige RS17-kommune en købsandel på 24 % hos private leverandører. Denne andel er også forskellig mellem kommunerne inden for regionen. Således svinger den fra 9-11 % (i Vordingborg, Lolland og Roskilde Kommuner) til 30 % eller derover (i Holbæk, Køge, Odsherred, Ringsted, Solrød og Sorø Kommuner).

Udviklingen i købsandele hos regioner og kommuner, 2010-2014

Også hvis man ser på udviklingen over tid i kommunernes købsandele hos andre kommuner og regionerne, er der forskelle inden for Region Sjælland. De konkrete tal for de enkelte kommuner fremgår af bilagstabel 1 i bilag 1. KORA har som nævnt vurderet, at datagrundlaget i de tidlige år i perioden er for usikkert til, at vi kan opgøre udviklingen i de enkelte kommuners købsandele hos private leverandører.

Gennemsnitligt set er købsandelene hos andre kommuner blandt kommunerne i Region Sjælland faldet fra 55 % i 2010 til 32 % i 2014, dvs. med 22 procentpoint.⁷ Hvis man ser på forskellene mellem de enkelte kommuner i regionen, er der både kommuner, der har haft mindre fald i køb hos andre kommuner på 2 og 4 procentpoint (Guldborgsund og Roskilde Kommuner) og kommuner, der har haft større fald i kommunale købsandele på 27-32 procentpoint (Faxe, Sorø, Lejre og Ringsted Kommuner), men også 38-39 procentpoint (Vordingborg og Stevns Kommuner) og op til 63 procentpoint (Slagelse Kommune).

Den gennemsnitlige købsandel hos regionerne blandt RS17-kommunerne er steget med et enkelt procentpoint, fra 7,5 til 8,6 % i perioden fra 2010 til 2014. Også her er der forskelle inden for regionen. På den ene side er der i seks af kommunerne sket en stigning i køb hos regionerne på op til 13-16 procentpoint (i Vordingborg og Stevns Kommuner). På den anden side er der i otte af kommunerne sket fald på op til 5-6 procentpoint (i Faxe og Greve Kommuner). I tre kommuner er køb hos regionerne uændret over perioden.

Kommunerne i Region Sjælland agerer altså forskelligt, når de som *myndighed* skal finde botilbudspladser til deres handicappede og sindslidende borgere. Generelt køber kommunerne i høj grad botilbudspladser eksternt. Den største andel af udgifterne går til køb hos andre kommuner, der sælger pladser i de botilbud, de driver. I næste afsnit kigger vi på kommunernes ageren som *driftsherre* for botilbud og dermed *sælger* af pladser til andre kommuner.

3.3 Kommunerne som driftsherre: Salg af botilbudspladser

I dette afsnit ser vi nærmere på kommunernes indtægter fra salg af botilbudspladser til andre kommuner. Dermed ser vi kommunerne i et driftsherreperspektiv, idet vi fokuserer på salg af pladser i de botilbud, som kommunen driver. I afsnit 3.3.1 sammenligner vi salg af botilbudspladser i kommunerne i Region Sjælland, set under ét, med kommunerne i de øvrige regioner. I afsnit 3.3.2 sammenligner vi salg af botilbudspladser i de 17 kommuner inden for Region Sjælland.

3.3.1 Regional benchmarking: Region Sjælland sammenlignet med andre regioner

Tabel 3.4 viser indtægterne i 2010-2014 fra salg af botilbudspladser til andre kommuner, fordelt efter salgskommunens beliggenhedsregion. Salgsindtægterne er opgjort både i

---

⁷ Afrundet.

mio. kr. og i kr. pr. 18-64-årig indbygger for at gøre tallene sammenlignelige mellem kommunerne.

I gennemsnit solgte landets kommuner botilbudspladser for 1.553 kr. pr. 18-64-årig indbygger i 2014. Kommunerne i Region Sjælland har højere indtægter fra salg af botilbudspladser, målt pr. 18-64-årig indbygger, end kommunerne i de øvrige regioner. I 2014 udgjorde salgsindtægterne i kommunerne i Region Sjælland 2.251 kr. pr. 18-64-årig indbygger. Det er 577 kr. mere pr. 18-64-årig indbygger end i kommunerne i Region Syddanmark, der ligger næsthøjest med salgsindtægter på 1.674 kr. pr. 18-64-årig indbygger. Kommunerne i Region Midtjylland, Region Hovedstaden og Region Nordjylland havde salgsindtægter på mellem 1.263 og 1.515 kr. pr. 18-64-årig indbygger, jf. tabel 3.4.

Tabel 3.4 Kommunernes indtægter fra salg af botilbudspladser til andre kommuner, fordelt på beliggenhedsregion, 2010-2014 (vægtede gennemsnit, 2014-priser)

		2010	2011	2012	2013	2014	Udvikling 2010-2014
Region Sjælland	Salg i alt (mio. kr.)	1.612	1.288	1.159	1.126	1.075	-33 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	<i>3.274</i>	<i>2.641</i>	<i>2.402</i>	<i>2.353</i>	<i>2.251</i>	<i>-31 %</i>
Region Hovedstaden	Salg i alt (mio. kr.)	1.793	1.749	1.655	1.621	1.533	-15 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	<i>1.673</i>	<i>1.619</i>	<i>1.526</i>	<i>1.482</i>	<i>1.388</i>	<i>-17 %</i>
Region Syddanmark	Salg i alt (mio. kr.)	1.561	1.407	1.377	1.269	1.195	-23 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	<i>2.156</i>	<i>1.953</i>	<i>1.921</i>	<i>1.777</i>	<i>1.674</i>	<i>-22 %</i>
Region Midtjylland	Salg i alt (mio. kr.)	1.305	1.241	1.123	1.016	984	-25 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	<i>1.683</i>	<i>1.598</i>	<i>1.447</i>	<i>1.308</i>	<i>1.263</i>	<i>-25 %</i>
Region Nordjylland	Salg i alt (mio. kr.)	815	644	535	534	529	-35 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	<i>2.313</i>	<i>1.833</i>	<i>1.531</i>	<i>1.531</i>	<i>1.515</i>	<i>-35 %</i>
Hele landet	Salg i alt (mio. kr.)	7.087	6.328	5.850	5.567	5.315	-25 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	<i>2.074</i>	<i>1.853</i>	<i>1.715</i>	<i>1.631</i>	<i>1.553</i>	<i>-25 %</i>

Note: Som det fremgår af tabel 3.3, er der fejl i Slagelse Kommunes salgsindtægter for 2010-2011 og Lejre Kommunes salgsindtægter for 2010-2012. Fejlene har også betydning for regionsgennemsnittet. Vi har foretaget en følsomhedsberegning, hvor vi har holdt Slagelse og Lejre Kommunes salgsindtægter ude i samtlige år i perioden. I følsomhedsanalysen er Region Sjællands udvikling i salgsindtægter pr. 18-64-årig -29 % i stedet for -31 % i 2010-2014.

Det fremgår også af tabel 3.4, at kommunerne på landsplan har haft et fald i indtægterne fra salg af botilbud på 25 % fra 2010 til 2014. Det generelle indtægtsfald ses i alle regioner, men der er forskelle mellem regionerne. Kommunerne i Region Sjælland og Region Nordjylland har haft de største fald i indtægterne fra salg af botilbud, med henholdsvis 31 og 35 % i perioden, når man ser på indtægter pr. 18-64-årig indbygger. Det er også i disse regioner, at kommunerne har haft de stærkest faldende købsandele hos andre kommuner, jf. figur 3.1. Dog skal det bemærkes, at der er fejl i Slagelse Kommunes salgsindtægter i 2010-2011 og Lejre Kommunes salgsindtægter i 2010-2012. Hvis disse to kommuners salgsindtægter holdes ude i samtlige år i perioden, har det gennemsnitlige fald i Region Sjælland været 29 %. Kommunerne i Region Hovedstaden, Region Syddanmark og Region Midtjylland har haft indtægtsfald på henholdsvis 17, 22 og 25 % i perioden.

3.3.2 Kommunal benchmarking: Sammenligning af kommunerne i Region Sjælland

Tabel 3.5 viser de enkelte kommuners indtægter fra salg af pladser til andre kommuner i 2010-2014, både opgjort i mio. kr. og i kr. pr. 18-64-årig indbygger.

Det fremgår af tabel 3.5, at der er variation på tværs af kommunerne inden for regionen. Samlet set sælger en gennemsnitlig kommune i Region Sjælland i 2014 botilbudspladser til andre kommuner for 2.140 kr. pr. 18-64-årig indbygger.⁸ Dette beløb svinger fra cirka 300 kr. og derunder (i Stevns, Greve og Solrød Kommuner) til 4.350-4.700 kr. (i Slagelse og Vordingborg Kommuner) og i en enkelt kommune (Sorø Kommune) helt op til 6.400 kr. pr. 18-64-årig indbygger. Så selvom kommunerne i Region Sjælland generelt set sælger mere end kommunerne i resten af landet, er der forskel i salgsindtægterne inden for regionen.

Tabel 3.5 viser også udviklingen i kommunernes indtægter fra salg af pladser til andre kommuner i perioden fra 2010 til 2014. Også her er der forskelle inden for Region Sjælland. Den gennemsnitlige RS17-kommune har haft et fald i salgsindtægterne på 32 % i perioden, når man ser på indtægter pr. 18-64-årig indbygger. Hvis man ser på de enkelte kommuner i regionen, er der på den ene side to kommuner, der har haft stigende salgsindtægter (Roskilde og Vordingborg Kommuner). På den anden side har de fleste kommuner haft fald i deres salgsindtægter på 20-40 %, mens tre kommuner har haft større fald på 73, 79 og 100 % (henholdsvis Stevns, Kalundborg og Solrød Kommuner).

---

⁸ Dette tal er anderledes end de 2.251 kr. pr. 18-64-årig indbygger i tabel 3.4. Det skyldes, at tallene i tabel 3.5 er uvægtede gennemsnit, mens tallene i tabel 3.4 er vægtede.

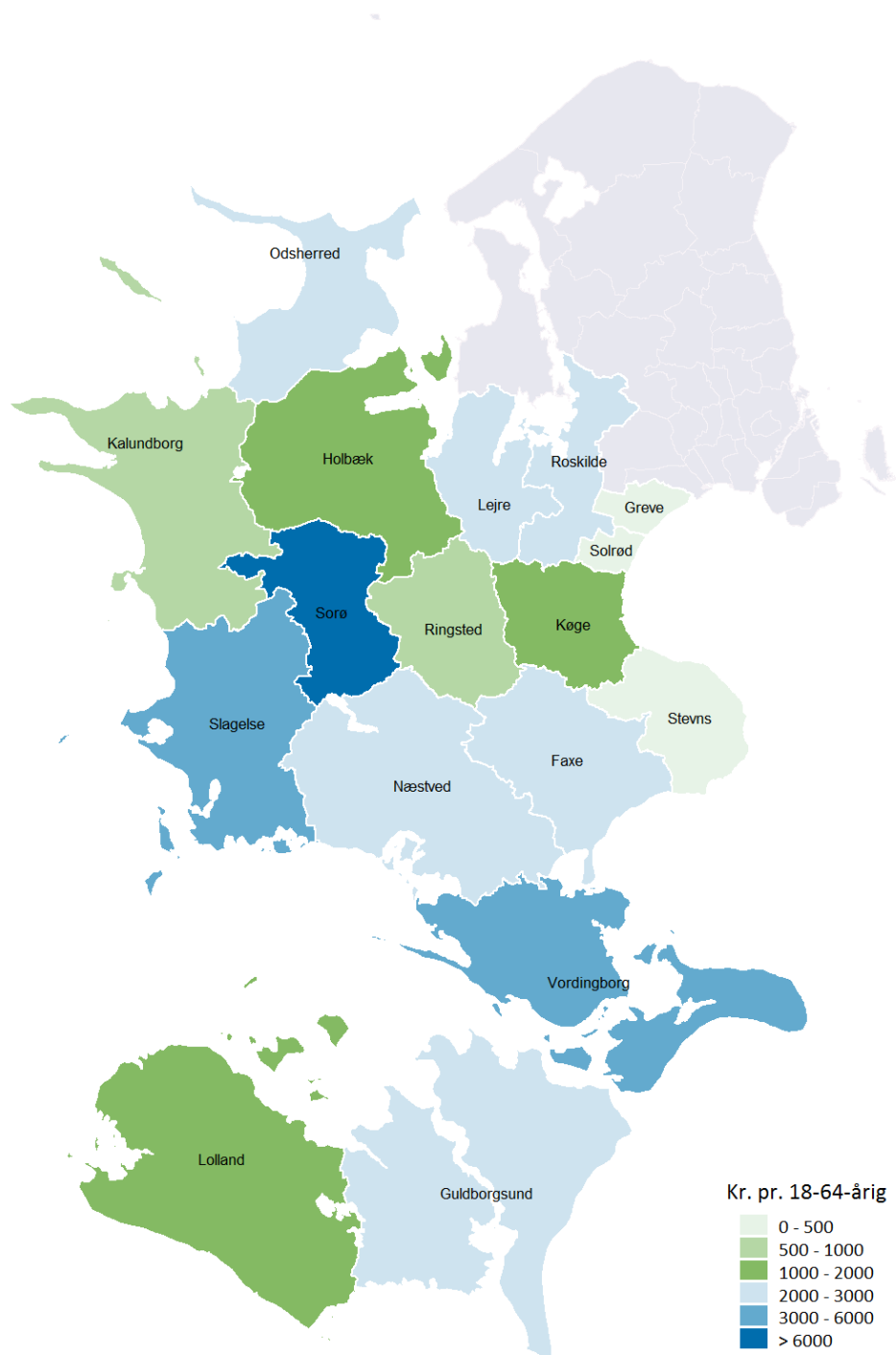
Tabel 3.5 RS17-kommunernes indtægter fra salg af botilbudspladser til andre kommuner, 2010-2014 (2014-priser, uvægtet gennemsnit for Region Sjælland)

		2010	2011	2012	2013	2014	Udvikling 2010-2014
Faxe	Salg i alt (mio. kr.)	83,0	72,7	68,9	53,9	52,1	-37 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	3.919	3.458	3.311	2.608	2.529	-35 %
Greve	Salg i alt (mio. kr.)	2,8	1,1	2,2	1,8	2,6	-8 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	100	37	79	66	94	-5 %
Guldborgsund	Salg i alt (mio. kr.)	118,0	86,0	95,9	95,6	75,6	-36 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	3.159	2.330	2.651	2.699	2.149	-32 %
Holbæk	Salg i alt (mio. kr.)	89,2	53,5	53,0	58,7	56,9	-36 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	2.107	1.272	1.275	1.422	1.392	-34 %
Kalundborg	Salg i alt (mio. kr.)	133,2	98,2	82,0	82,0	26,7	-80 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	4.528	3.376	2.880	2.916	952	-79 %
Køge	Salg i alt (mio. kr.)	66,2	63,5	54,7	53,1	52,3	-21 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	1.933	1.868	1.624	1.569	1.527	-21 %
Lejre*	Salg i alt (mio. kr.)	-	-	-	41,5	37,9	-
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	-	-	-	2.719	2.490	-
Lolland	Salg i alt (mio. kr.)	66,9	48,7	40,4	36,7	33,5	-50 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	2.433	1.824	1.557	1.459	1.364	-44 %
Næstved	Salg i alt (mio. kr.)	196,7	169,3	144,7	138,0	130,6	-34 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	3.976	3.452	2.971	2.842	2.684	-33 %
Odsherred	Salg i alt (mio. kr.)	75,0	39,9	39,4	38,5	43,3	-42 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	3.909	2.110	2.128	2.120	2.398	-39 %
Ringsted	Salg i alt (mio. kr.)	27,9	18,8	18,3	16,7	16,1	-42 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	1.387	935	904	824	793	-43 %
Roskilde	Salg i alt (mio. kr.)	83,9	80,5	102,1	102,7	112,0	34 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	1.680	1.614	2.041	2.046	2.217	32 %
Slagelse*	Salg i alt (mio. kr.)	-	-	183,6	180,9	201,0	-
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	-	-	3.952	3.914	4.371	-
Solrød	Salg i alt (mio. kr.)	1,4	0,9	0,9	0,6	0,0	-100 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	111	74	73	52	0	-100 %
Sorø	Salg i alt (mio. kr.)	143,4	116,9	109,5	107,6	110,4	-23 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	8.139	6.681	6.336	6.243	6.424	-21 %
Stevns	Salg i alt (mio. kr.)	14,9	4,0	3,9	3,9	3,8	-74 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	1.139	307	306	309	307	-73 %
Vordingborg	Salg i alt (mio. kr.)	117,2	117,0	108,1	113,8	119,9	2 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	4.324	4.367	4.116	4.406	4.684	8 %
Region Sjælland**	Salg i alt (mio. kr.)	1.612	1.288	1.159	1.126	1.075	-33 %
	<i>Kr. pr. 18-64-årig</i>	3.169	2.521	2.325	2.248	2.140	-32 %

Note: * Pga. afvigende konteringspraksis er der fejl i Lejre Kommunes salgsindtægter i 2010-2012 og Slagelse Kommunes salgsindtægter i 2010-2011, som derfor ikke fremgår af tabellen. ** I tabellens regionsgennemsnit indgår Slagelse og Lejre Kommunes tal i alle årene. Vi har foretaget en følsomhedsberegning, hvor vi har holdt Slagelse og Lejre Kommunes salgsindtægter ude i samtlige år i perioden. I følsomhedsanalysen er Region Sjællands udvikling i salgsindtægter pr. 18-64-årig -31 % i stedet for -32 % i 2010-2014.

De 17 kommuners indtægter fra salg af botilbudspladser til andre kommuner i 2014 er illustreret i landkortet i figur 3.4. Kortet giver et overblik over den geografiske fordeling mellem kommunerne.

Figur 3.4 RS17-kommunernes indtægter fra salg af botilbudspladser til andre kommuner i 2014 (kr. pr. 18-64-årig)

4 Køb og salg af anbringelsespladser til udsatte børn og unge

4.1 Fremgangsmåde

Undersøgelsen på børneområdet omfatter udgifter til anbringelsestilbud, herunder plejefamilier, socialpædagogiske opholdssteder mv. og døgninstitutioner for børn og unge. Undersøgelsen bygger på kommunernes indberettede regnskabsoplysninger til Danmarks Statistik. Vi opgør driftsudgifter til anbringelsesområdet efter følgende funktioner i den kommunale kontoplan:

- 5.28.20 Anbringelser (herunder i plejefamilier og på socialpædagogiske opholdssteder mv.)
- 5.28.23 Døgninstitutioner for børn og unge
- 5.28.24 Sikrede døgninstitutioner mv. for børn og unge.

Kommunernes indtægter fra salg af pladser til andre kommuner findes under de relevante funktioner som art 7.7. Kommunernes betalinger til køb af pladser hos andre kommuner og regioner findes under de relevante funktioner som art 4.7 og art 4.8.

Som på voksenområdet er udgifter til køb hos private leverandører på baggrund af særudtræk fra Danmarks Statistik identificeret under art 4.0 (tjenesteydelser uden moms) med ejerforholdskode 4 (private leverandører). Kommunernes registrering af betalinger til private leverandører blev som nævnt først obligatorisk i 2010, og der ser ud til at være slør i data i overgangsårene. Således er der en vis forskel på den beregnede udvikling i udgifter til køb hos private på landsplan fra 2010 til 2014, alt efter om man inkluderer samtlige kommuner eller udelader kommuner, der ikke har registreret udgifter til køb hos private i 2010.⁹ Derfor beskriver vi i dette notat kommunernes køb hos private i 2014, men ikke *udviklingen* i køb hos private fra 2010 til 2014. Dermed undgår vi forhåbentlig de væsentligste datafejl.

I sammenligningerne skal man være opmærksom på, at en kommune som myndighed kan vælge at anbringe et barn eller en ung i en af sine egne døgninstitutioner, i en døgninstitution drevet af andre driftsherrer *eller* i en plejefamilie. Vi inkluderer udgifterne til plejefamilier i denne analyse, selvom man kunne overveje i stedet udelukkende at se på udgifter til institutionsanbringelser. KORA har imidlertid vurderet, at en opgørelse *inklusive* plejefamilier umiddelbart virker mere robust over for de dataproblemer, vi er stødt på, end en opgørelse *eksklusiv* plejefamilier. En sådan opgørelse ville kræve underopdeling af funktion 5.28.20 på grupperingsniveau. Indledende analyser tyder på, at det ville medføre for store unøjagtigheder i tallene, fx på grund af varierende brug af uautoriserede grupperinger på funktionen mellem kommunerne. Notatet opdeler således ikke anbringelsesudgifterne på henholdsvis plejefamilie- og institutionsanbringelser, men fokuserer på eksterne køb og salg af anbringelsespladser samlet set.

---

⁹ Kommunernes samlede købsudgifter til private leverandører er faldet med 5,0 % fra 2010 til 2014, når man inkluderer samtlige kommuner i beregningen. Når man udelader kommuner, der ikke har registreret udgifter til køb hos private i 2010, er faldet 8,4 %.

4.2 Kommunerne som myndighed: Køb af anbringelsespladser

I dette afsnit ser vi nærmere på udgifterne til eksterne køb af anbringelsespladser til udsatte børn og unge. Vi ser kommunerne i et myndighedsperspektiv, idet vi fokuserer på køb af pladser til de børn og unge, som kommunen har myndigheds- og betalingsansvar for. I afsnit 4.2.1 sammenligner vi køb af anbringelsespladser i kommunerne i Region Sjælland, set under ét, med kommunerne i de øvrige regioner. I afsnit 4.2.2 sammenligner vi køb af anbringelsespladser i de 17 kommuner inden for Region Sjælland.

4.2.1 Regional benchmarking: Region Sjælland sammenlignet med andre regioner

Kommunernes køb af anbringelsespladser i 2014

Tabel 4.1 viser flere tal, der beskriver forskellige aspekter af kommunernes eksterne køb af anbringelsespladser. For det første viser tabellen, hvor stor en del af kommunernes nettoudgifter til anbringelsesområdet, der går til eksterne køb. For det andet viser den, hvordan kommunernes eksterne køb af anbringelsespladser fordeler sig på køb hos henholdsvis andre kommuner, regioner og private leverandører.

Det fremgår af tabel 4.1, at der er en vis variation på tværs af regionerne på begge de ovennævnte aspekter. Samlet set går 61 % af udgifterne til anbringelsesområdet i kommunerne i Region Sjælland til eksterne køb i 2014. Hver gang kommunerne i Region Sjælland bruger 100 kr. på det samlede anbringelsesområde, går de 61 kr. således til eksterne køb af pladser. Kommunerne i Region Nordjylland bruger omtrent det samme, 63 kr., mens kommunerne i de øvrige tre regioner bruger mindre, 48-54 kr. Ser man på hele landet, er det 54 % af de samlede anbringelsesudgifter, der går til eksterne køb. Kommunerne i Region Sjælland køber altså relativt meget, set i forhold til kommunerne i de øvrige regioner.

Der er også en vis forskel mellem regionerne på, hvor man typisk køber sine anbringelsespladser. Kommunerne i Region Sjælland køber i relativt høj grad pladser hos private leverandører. 36 % af nettoudgifterne går således til køb hos private. Kun kommunerne i Region Nordjylland ligger højere med 40 %. Kommunerne i Region Syddanmark og Region Hovedstaden bruger en mindre andel, 26-29 %, af deres nettoudgifter til at købe pladser hos private leverandører. I de midtjyske kommuner er andelen 19 %, og for hele landet er den 29 %.

Kommunerne i Region Sjælland ligger derimod omtrent på gennemsnittet, både hvad angår køb af anbringelsespladser hos andre kommuner og hos regionerne. De mellemregionale forskelle i køb hos andre kommuner henholdsvis hos regionerne er ikke så store som for køb hos private leverandører.

Således bruger kommunerne i Region Sjælland 17 % af deres nettoudgifter til køb hos andre kommuner, mens det i kommunerne i de øvrige regioner er 14-17 %. Gennemsnittet for hele landet er 16 %. Også når man ser på køb hos regionerne, er forskellene relativt små. 8 % af anbringelsesudgifterne i kommunerne i Region Sjælland går til at købe pladser i regionalt drevne tilbud. Det er samme niveau som i kommunerne i Region Hovedstaden og Region Syddanmark, mens det i Region Midtjylland og Region Nordjylland er lidt højere, 10-12 %. Ser vi på hele landet, er tallet 9 %.

Tabel 4.1 Køb af anbringelsespladser hos henholdsvis andre kommuner, regioner og private, fordelt på beliggenhedsregion, 2014 (mio. kr., vægtede gennemsnit)

		Andre kommuner	Regioner	Private	Køb i alt	Netto-udgifter i alt
Region Sjælland	Køb i alt (mio. kr.)	258	125	556	939	1.545
	Andel af nettoudgift	17 %	8 %	36 %	61 %	100 %
Region Hovedstaden	Køb i alt (mio. kr.)	410	211	696	1.317	2.658
	Andel af nettoudgift	15 %	8 %	26 %	50 %	100 %
Region Syddanmark	Køb i alt (mio. kr.)	343	163	578	1.084	1.991
	Andel af nettoudgift	17 %	8 %	29 %	54 %	100 %
Region Midtjylland	Køb i alt (mio. kr.)	316	237	376	928	1.935
	Andel af nettoudgift	16 %	12 %	19 %	48 %	100 %
Region Nordjylland	Køb i alt (mio. kr.)	158	111	464	732	1.164
	Andel af nettoudgift	14 %	10 %	40 %	63 %	100 %
Hele landet	Køb i alt (mio. kr.)	1.485	846	2.670	5.001	9.292
	Andel af nettoudgift	16 %	9 %	29 %	54 %	100 %

Note: Af de 5.001 mio. kr. til eksterne køb på anbringelsesområdet på landsplan er knap 518 mio. kr. konteret på funktion 5.28.20 gruppering 001 Plejefamilier, 002 Netværks- og slægtsanbringelser eller 008 Kommunale plejefamilier. Det vil sige, at godt 10 % af udgifterne til eksterne køb er henført til plejefamilieanbringelser. Heraf ligger 251 mio. kr. på køb hos andre kommuner, 2,8 mio. kr. på køb hos regionerne og 264 mio. kr. på køb hos private. KORA har ikke viden om, hvorvidt det afspejler fejlkonteringer eller reel praksis. Kommunerne i Region Sjælland har i alt konteret 48,5 mio. kr. til køb hos andre kommuner, 0,4 mio. kr. til køb hos regionerne og 32,6 mio. kr. til køb hos private på de tre plejefamiliegrupperinger i 2014.

Udviklingen i kommunernes køb af anbringelsespladser, 2010-2014

Det er også relevant at vurdere, hvordan betalingerne til køb hos eksterne driftsherrer på anbringelsesområdet har udviklet sig i de enkelte regioner. Tabel 4.2 viser, hvor store andele kommunernes betalinger til eksterne køb udgjorde af kommunernes samlede nettoforbrug til anbringelsesområdet i årene 2010 til 2014, fordelt efter beliggenhedsregion. Det skal bemærkes, at udgifter til køb hos private opholdssteder indgår i opgørelsen af de samlede eksterne køb. Som nævnt er der tilsyneladende visse mangler i disse tal, særligt først i perioden. Derfor vil udviklingstallene have en tendens til at overvurdere den faktiske stigning i køb hos private fra 2010 til 2014 – og dermed til at undervurdere faldet i det samlede køb. Betydningen for det samlede billede er dog begrænset.¹⁰

Det fremgår af tabel 4.2, at der på landsplan har været et generelt fald fra 58 til 54 % i den andel af udgifterne, der går til at købe anbringelsespladser hos regionerne, andre kommuner og private leverandører. Udviklingen dækker over et fald fra 2010 til 2013 og en lille stigning fra 2013 til 2014. Både de samlede købsudgifter og de samlede nettoudgifter er faldet i perioden; købsudgifterne lidt mere end nettoudgifterne.

I kommunerne i Region Sjælland har der været et fald i købsandelen, set over hele perioden. Fra 2010 til 2013 er købsandelen faldet fra 66 til 59 %, hvorefter der har været en stigning

¹⁰ Hvis man foretager en "ekstrem" følsomhedsberegning og helt udelader udgifter til køb hos private i kommuner med 0 kr. til køb hos private i 2010, er de samlede udgifter til eksterne køb faldet med 19,8 % i stedet for med de 18,3 %, som fremgår (afrundet) af tabel 4.2.

til 61 % i 2014. Generelt ser der ud til at have fundet en vis stabilisering sted i de sjællandske kommuners eksterne køb på anbringelsesområdet i årene 2012-2014. Det samme er tilfældet for kommunerne i Region Hovedstaden og Region Syddanmark, der også har haft relativt moderate fald på 3-4 procentpoint i perioden.

Kommunerne i Region Midtjylland har haft det største og mest jævne fald i eksterne købsandele på anbringelsesområdet fra 60 til 48 % i 2010-2014. Endelig har de nordjyske kommuner haft et fald i købsandelen, fra 57 til 49 % i 2010-2013, efterfulgt af en pludselig stigning til 63 % fra 2013 til 2014. Det kan ikke udelukkes, at stigningen delvis skyldes registreringsfejl i de nordjyske kommuner, men det er ikke noget, vi har undersøgt nærmere.

Tabel 4.2 Køb af anbringelsespladser hos kommuner, regioner og private leverandører, 2010-2014, fordelt på beliggenhedsregion (mio. kr., 2014-priser, vægtede gennemsnit)

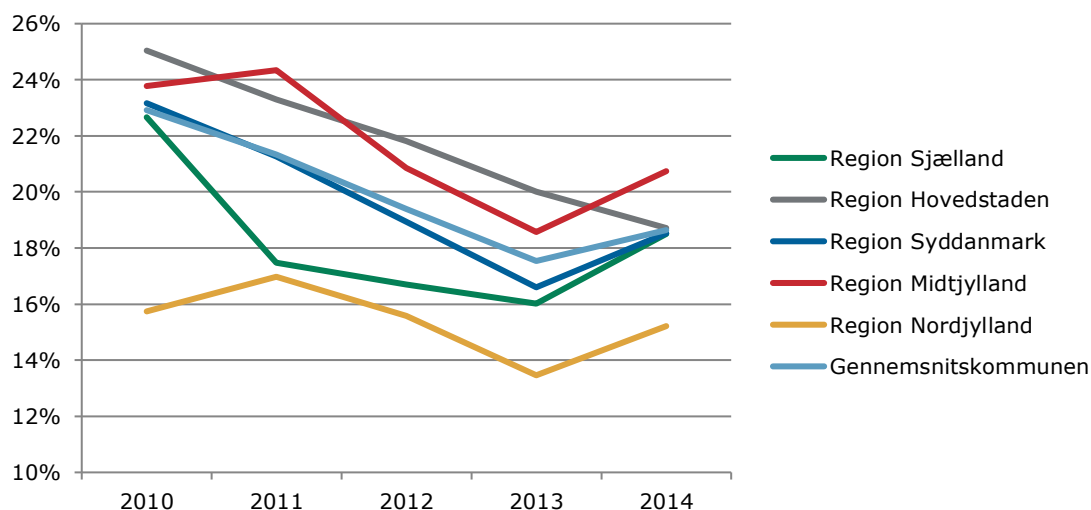
		2010	2011	2012	2013	2014	Udvikling 2010-2014
Region Sjælland	Køb i alt (mio. kr.)	1.151	1.011	941	930	939	-18 %
	Nettoudgifter i alt	1.746	1.573	1.531	1.576	1.545	-12 %
	<i>Andel køb af nettoudgift</i>	66 %	64 %	61 %	59 %	61 %	-5 pt.
Region Hovedsta- den	Køb i alt (mio. kr.)	1.601	1.543	1.366	1.289	1.317	-18 %
	Nettoudgifter i alt	3.071	2.977	2.764	2.699	2.658	-13 %
	<i>Andel køb af nettoudgift</i>	52 %	52 %	49 %	48 %	50 %	-3 pt.
Region Syddan- mark	Køb i alt (mio. kr.)	1.302	1.098	1.052	1.035	1.084	-17 %
	Nettoudgifter i alt	2.221	2.051	2.007	2.053	1.991	-10 %
	<i>Andel køb af nettoudgift</i>	59 %	54 %	52 %	50 %	54 %	-4 pt.
Region Midtjylland	Køb i alt (mio. kr.)	1.326	1.221	1.052	959	928	-30 %
	Nettoudgifter i alt	2.228	2.066	1.951	1.931	1.935	-13 %
	<i>Andel køb af nettoudgift</i>	60 %	59 %	54 %	50 %	48 %	-12 pt.
Region Nordjylland	Køb i alt (mio. kr.)	739	613	599	579	732	-1 %
	Nettoudgifter i alt	1.303	1.203	1.212	1.173	1.164	-11 %
	<i>Andel køb af nettoudgift</i>	57 %	51 %	49 %	49 %	63 %	6 pt.
Hele landet	Køb i alt (mio. kr.)	6.120	5.487	5.009	4.792	5.001	-18 %
	Nettoudgifter i alt	10.570	9.871	9.465	9.432	9.292	-12 %
	<i>Andel køb af nettoudgift</i>	58 %	56 %	53 %	51 %	54 %	-4 pt.

I lyset af forskellene mellem regionerne i fordelingen af køb hos forskellige leverandørtyper (jf. tabel 4.1) er det relevant også at prøve at opdele udviklingen på henholdsvis køb hos andre kommuner, regioner og private. Som nævnt kan køb hos private leverandører imidlertid først opgøres fra 2010, hvor der ser ud til at være visse mangler i registreringen. Derfor kigger vi alene på udviklingen i køb hos regioner og andre kommuner.

Figur 4.1 viser udviklingen i gennemsnitskommunens købsandele hos andre kommuner fra 2010 til 2014, fordelt på købskommunernes beliggenhedsregion. Det fremgår, at kommunernes købsandele hos andre kommuner samlet set er faldet siden 2010, helt specifikt fra 23 til 19 %. Faldet er generelt for kommunerne i alle regioner. Dog har faldet været størst i kommunerne i Region Hovedstaden (6 procentpoint) og mindst i kommunerne i Region Nordjylland (1 procentpoint). Kommunerne i Region Sjælland har haft en udvikling svarende nogenlunde til den landsgennemsnitlige kommunes, fra 23 til 18 % i perioden.

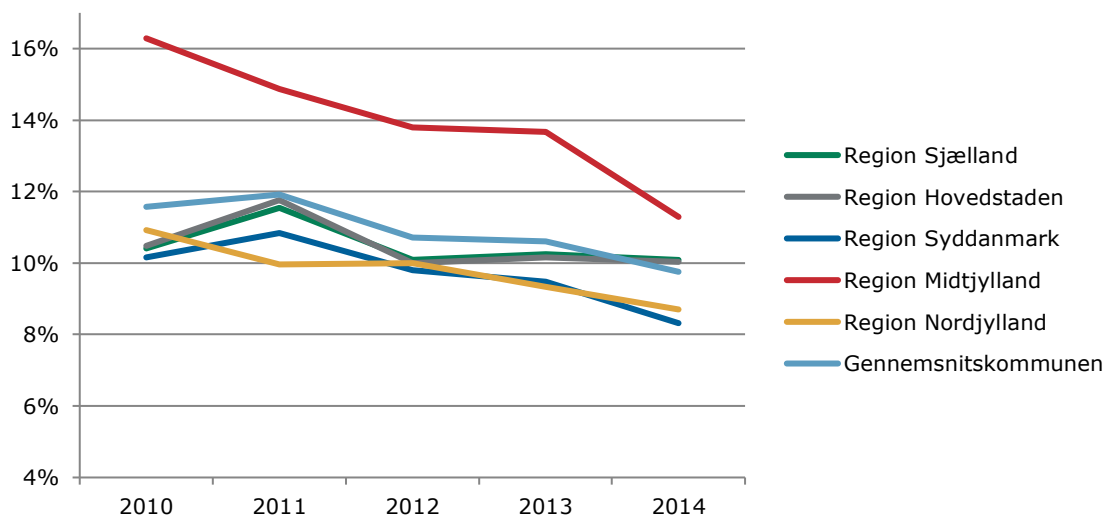
Figur 4.1 Udviklingen i købsandele hos andre kommuner 2010-2014 (anbringelsespladser), fordelt på købskommunens beliggenhedsregion (uvægtede gennemsnit)

Note: Tallene i 2014 svarer ikke helt til tallene i tabel 4.1 og 4.2. Det skyldes, at tallene i figuren er *uvægtede* gennemsnit, mens tallene i tabellen er *vægtede*.

Figur 4.2 viser udviklingen i gennemsnitskommunens købsandele hos regionerne fra 2010 til 2014, fordelt på købskommunernes beliggenhedsregion. Som det fremgår, ligger kommunernes købsandele hos regionalt drevne institutioner ret stabilt i perioden. Samlet set har der i en gennemsnitlig kommune været et fald på 2 procentpoint fra 2010 til 2014, fra 12 til 10 %. I den gennemsnitlige kommune i Region Sjælland og Region Hovedstaden har købsandelen hos regionerne ligget stabilt på cirka 10 % gennem hele perioden. I kommunerne i Region Syddanmark og Region Nordjylland har der gennemsnitligt set været et relativt lille fald på 2 procentpoint, mens de midtjyske kommuner har haft et lidt større fald på 5 procentpoint i perioden.

Figur 4.2 Udviklingen i købsandele hos regionerne 2010-2014 (anbringelsespladser), fordelt på købskommunens beliggenhedsregion (uvægtede gennemsnit)

Note: Tallene i 2014 svarer ikke helt til tallene i tabel 4.1 og 4.2. Det skyldes, at tallene i figuren er *uvægtede* gennemsnit, mens tallene i tabellen er *vægtede*.

4.2.2 Kommunal benchmarking: Sammenligning af kommunerne i Region Sjælland

Kommunernes køb af anbringelsespladser i 2014

Tabel 4.3 viser, hvor stor en del af de enkelte kommuners nettoudgifter, der går til eksterne køb. Det fremgår, at der er variation på tværs af kommunerne inden for regionen. Samlet set går 65 % af udgifterne til anbringelsesområdet i *en gennemsnitlig kommune* i Region Sjælland til eksterne køb i 2014.¹¹ Denne andel svinger fra under 50 % (i Slagelse, Faxe og Næstved Kommuner) til over 80 % (i Stevns, Solrød og Lejre Kommuner). Så selvom kommunerne i Region Sjælland generelt køber relativt meget, set i forhold til kommunerne i resten af landet, er der forskel inden for regionen.

Tabel 4.3 viser også, hvordan de enkelte kommuners køb af botilbudspladser fordeler sig på køb hos henholdsvis andre kommuner, regioner og private leverandører.

Den gennemsnitlige kommune i Region Sjælland har en købsandel på 18 % hos andre kommuner. Denne andel svinger mellem kommunerne i regionen fra 8 % (i Holbæk, Slagelse og Sorø Kommuner) til 27-28 % (i Faxe, Odsherred og Vordingborg Kommuner) og i en enkelt kommune (Stevns Kommune) helt op til 36 %.

Hvad angår købsandelen hos regionerne, er den 10 % i den gennemsnitlige kommune i Region Sjælland. Den regionale købsandel varierer inden for regionens kommuner fra 3-4 % (i Faxe, Guldborgsund, Holbæk, Næstved og Ringsted Kommuner) til 16-19 % (i Greve, Roskilde og Lejre Kommuner) og i en enkelt kommune (Solrød Kommune) helt op til 39 %.

¹¹ Dette tal er anderledes end de 61 % i tabel 4.1 og 4.2. Det skyldes, at tallene i tabel 4.3 er *uvægtede* gennemsnit, mens tallene i de tidligere tabeller er *vægtede*.

Endelig har den gennemsnitlige RS17-kommune en købsandel på 37 % hos private leverandører. Denne andel er også forskellig mellem kommunerne inden for regionen. Således svinger den fra 15 % (i Faxe Kommune) til 55-56 % (i Lejre og Holbæk Kommuner).

Tabel 4.3 RS17-kommunernes udgifter til køb og købsandele til henholdsvis andre kommuner, regioner og private, 2014 (anbringelsespladser) (mio. kr., uvægtet gennemsnit for Region Sjælland)

		Andre kommuner	Regioner	Private	Køb i alt	Nettoudgifter i alt
Faxe	Køb (mio. kr.)	13,3	2,0	7,7	23,0	49,6
	<i>Andel af nettoudgift</i>	27 %	4 %	15 %	46 %	100 %
Greve	Køb (mio. kr.)	11,8	11,2	27,2	50,2	68,2
	<i>Andel af nettoudgift</i>	17 %	16 %	40 %	74 %	100 %
Guldborgsund	Køb (mio. kr.)	17,1	6,1	68,1	91,4	153,7
	<i>Andel af nettoudgift</i>	11 %	4 %	44 %	59 %	100 %
Holbæk	Køb (mio. kr.)	10,0	3,4	71,0	84,4	127,9
	<i>Andel af nettoudgift</i>	8 %	3 %	56 %	66 %	100 %
Kalundborg	Køb (mio. kr.)	15,1	8,8	48,9	72,8	111,9
	<i>Andel af nettoudgift</i>	14 %	8 %	44 %	65 %	100 %
Køge	Køb (mio. kr.)	19,6	9,3	36,5	65,4	88,1
	<i>Andel af nettoudgift</i>	22 %	11 %	41 %	74 %	100 %
Lejre	Køb (mio. kr.)	7,7	7,5	21,5	36,6	38,8
	<i>Andel af nettoudgift</i>	20 %	19 %	55 %	94 %	100 %
Lolland	Køb (mio. kr.)	28,0	11,8	33,0	72,8	144,9
	<i>Andel af nettoudgift</i>	19 %	8 %	23 %	50 %	100 %
Næstved	Køb (mio. kr.)	23,7	4,5	47,8	76,0	157,8
	<i>Andel af nettoudgift</i>	15 %	3 %	30 %	48 %	100 %
Odsherred	Køb (mio. kr.)	18,3	4,2	31,0	53,5	67,4
	<i>Andel af nettoudgift</i>	27 %	6 %	46 %	79 %	100 %
Ringsted	Køb (mio. kr.)	15,2	2,4	22,4	39,9	63,5
	<i>Andel af nettoudgift</i>	24 %	4 %	35 %	63 %	100 %
Roskilde	Køb (mio. kr.)	16,4	19,3	25,8	61,5	116,6
	<i>Andel af nettoudgift</i>	14 %	17 %	22 %	53 %	100 %
Slagelse	Køb (mio. kr.)	11,3	6,9	37,7	55,9	141,1
	<i>Andel af nettoudgift</i>	8 %	5 %	27 %	40 %	100 %
Solrød	Køb (mio. kr.)	4,2	10,3	8,3	22,9	26,4
	<i>Andel af nettoudgift</i>	16 %	39 %	31 %	87 %	100 %
Sorø	Køb (mio. kr.)	3,8	5,4	20,0	29,2	47,2
	<i>Andel af nettoudgift</i>	8 %	11 %	42 %	62 %	100 %
Stevns	Køb (mio. kr.)	13,0	1,7	14,8	29,5	35,9
	<i>Andel af nettoudgift</i>	36 %	5 %	41 %	82 %	100 %
Vordingborg	Køb (mio. kr.)	29,6	10,0	34,5	74,1	105,4
	<i>Andel af nettoudgift</i>	28 %	9 %	33 %	70 %	100 %
Region Sjælland	Køb (mio. kr.)	258	125	556	939	1.545
	<i>Andel af nettoudgift</i>	18 %	10 %	37 %	65 %	100 %

Forskellene på de 17 kommuners samlede købsandele hos andre kommuner, regioner og private leverandører i 2014 er illustreret i landkortet i figur 4.3. Kortet giver et overblik over den geografiske fordeling mellem kommunerne.

Figur 4.3 Andel af RS17-kommunernes nettoudgifter til anbringelsesområdet, der går til køb af pladser hos andre kommuner, regioner og private, 2014

Udviklingen i købsandele hos regioner og kommuner, 2010-2014

Også hvis man ser på udviklingen over tid i kommunernes købsandele hos andre kommuner og regionerne, er der forskelle inden for Region Sjælland. De konkrete tal for de enkelte kommuner fremgår af bilagstabel 2 i bilag 1. KORA har som nævnt vurderet, at datagrundlaget i de tidlige år i perioden er for usikkert til, at vi kan opgøre udviklingen i de enkelte kommuners købsandele hos private leverandører.

Gennemsnitligt set er købsandelene hos andre kommuner blandt kommunerne i Region Sjælland faldet fra 23 % i 2010 til 18 % i 2014, dvs. med 4 procentpoint.¹² Hvis man ser på forskellene mellem de enkelte kommuner i regionen, er der på den ene side seks kommuner, der har haft stigende købsandele. De største stigninger er på 9, 11 og 21 procentpoint (i henholdsvis Vordingborg, Ringsted og Stevns Kommuner). På den anden side er der ti kommuner, der har haft faldende kommunale købsandele. De største fald er på 17, 23 og 31 procentpoint (i henholdsvis Holbæk, Odsherred og Slagelse Kommuner). I en enkelt kommune er køb hos andre kommuner uændret over perioden.

Den gennemsnitlige købsandel hos regionerne blandt RS17-kommunerne har som nævnt været uændret i perioden fra 2010 til 2014. Også her er der forskelle inden for regionen. På den ene side har otte af kommunerne haft stigende køb hos regionerne. De største stigninger er på 11 og 27 procentpoint (i henholdsvis Greve og Solrød Kommuner), mens de øvrige stigninger ligger på 1-4 procentpoint. På den anden side er der i otte af kommunerne sket fald, typisk på 2-8 procentpoint, men i en enkelt kommune (Ringsted Kommune) på 30 procentpoint. I en enkelt kommune er køb hos regionerne uændret over perioden.

Kommunerne i Region Sjælland agerer altså forskelligt, når de som *myndighed* skal finde anbringelsessteder til deres udsatte børn og unge. Generelt køber kommunerne i høj grad anbringelsespladser eksternt. Den største andel af udgifterne går til køb hos private leverandører, men en hel del går også til andre kommuner, der sælger pladser i de tilbud, de driver. I næste afsnit kigger vi på kommunernes ageren som *driftsherre* for tilbud og dermed sælger af anbringelsespladser til andre kommuner.

4.3 Kommunerne som driftsherre: Salg af anbringelsespladser

I dette afsnit ser vi nærmere på kommunernes indtægter fra salg af anbringelsespladser til andre kommuner. Dermed ser vi kommunerne i et driftsherreperspektiv, idet vi fokuserer på salg af pladser i de tilbud, som kommunen driver. I afsnit 4.3.1 sammenligner vi salg af anbringelsespladser i kommunerne i Region Sjælland, set under ét, med kommunerne i de øvrige regioner. I afsnit 4.3.2 sammenligner vi salg af anbringelsespladser i de 17 kommuner inden for Region Sjælland.

4.3.1 Regional benchmarking: Region Sjælland sammenlignet med andre regioner

Tabel 4.4 viser indtægterne i 2010-2014 fra salg af anbringelsespladser til andre kommuner, fordelt efter salgskommunens beliggenhedsregion. Salgsindtægterne er opgjort både i mio. kr. og i kr. pr. 0-22-årig indbygger for at gøre tallene sammenlignelige mellem kommunerne.

I gennemsnit solgte landets kommuner anbringelsespladser for 1.160 kr. pr. 0-22-årig indbygger i 2014. Kommunerne i Region Sjælland har væsentligt højere indtægter fra salg af

¹² Afrundet.

anbringelsespladser, målt pr. 0-22-årig indbygger, end kommunerne i de øvrige regioner. I 2014 udgjorde salgsindtægterne i kommunerne i Region Sjælland 1.702 kr. pr. 0-22-årig indbygger. Det er næsten dobbelt så meget pr. 0-22-årig indbygger som i Region Hovedstaden, hvor salgsindtægterne udgjorde 921 kr. pr. 0-22-årig indbygger. De jyske og fynske kommuner havde salgsindtægter på mellem 1.027 og 1.267 kr. pr. 0-22-årig indbygger, jf. tabel 4.4.

Tabel 4.4 Kommunernes indtægter fra salg af anbringelsespladser til andre kommuner, fordelt på beliggenhedsregion, 2010-2014 (vægtede gennemsnit, 2014-priser)

		2010	2011	2012	2013	2014	Udvikling 2010-2014
Region Sjælland	Salg i alt (mio. kr.)	600	468	412	378	373	-38 %
	Kr. pr. 0-22-årig	2.651	2.074	1.838	1.710	1.702	-36 %
Region Hovedstaden	Salg i alt (mio. kr.)	651	605	525	455	434	-33 %
	Kr. pr. 0-22-årig	1.433	1.311	1.128	969	921	-36 %
Region Syddanmark	Salg i alt (mio. kr.)	692	596	473	448	421	-39 %
	Kr. pr. 0-22-årig	2.034	1.756	1.401	1.334	1.267	-38 %
Region Midtjylland	Salg i alt (mio. kr.)	505	468	408	365	377	-25 %
	Kr. pr. 0-22-årig	1.372	1.266	1.101	988	1.027	-25 %
Region Nordjylland	Salg i alt (mio. kr.)	273	253	184	174	190	-30 %
	Kr. pr. 0-22-årig	1.686	1.570	1.150	1.091	1.204	-29 %
Hele Landet	Salg i alt (mio. kr.)	2.721	2.390	2.002	1.819	1.795	-34 %
	Kr. pr. 0-22-årig	1.755	1.535	1.285	1.170	1.160	-34 %

Note: Som det fremgår af tabel 4.5, er der fejl i Slagelse Kommunes salgsindtægter for 2010-2011 og Greves salgsindtægter i 2010-2014. Fejlene har også betydning for regionsgennemsnittet. Vi har foretaget en følsomhedsberegning, hvor vi har holdt Slagelse og Greve Kommunes salgsindtægter ude i samtlige år i perioden. I følsomhedsanalysen er Region Sjællands udvikling i salgsindtægter pr. 0-22-årig -26 % i stedet for -36 % i 2010-2014.

Det fremgår også af tabel 4.4, at kommunerne på landsplan har haft et fald i indtægterne fra salg af anbringelsespladser på 34 % fra 2010 til 2014. Det generelle indtægtsfald ses i alle regioner, dog med visse forskelle mellem regionerne. Kommunerne i Region Syddanmark har haft det største fald i indtægterne fra salg af anbringelsespladser, med 38 % i perioden, når man ser på indtægter pr. 0-22-årig indbygger. Herefter kommer kommunerne i Region Sjælland og Region Hovedstaden med 36 %. Dog skal det bemærkes, at der er fejl i Slagelse Kommunes salgsindtægter i 2010-2011 og Greve Kommunes salgsindtægter i 2010-2014. Hvis disse to kommuners salgsindtægter holdes ude i samtlige år i perioden, har det gennemsnitlige fald i Region Sjælland været 26 %. Kommunerne i Region Midtjylland og Region Nordjylland har haft indtægtsfald på henholdsvis 25 og 29 % i perioden.

4.3.2 Kommunal benchmarking: Sammenligning af kommunerne i Region Sjælland

Tabel 4.5 viser de enkelte kommuners indtægter fra salg af pladser til andre kommuner i 2010-2014, både opgjort i mio. kr. og i kr. pr. 0-22-årig indbygger.

Tabel 4.5 RS17-kommunernes indtægter fra salg af anbringelsespladser til andre kommuner, 2010-2014 (2014-priser, uvægtet gennemsnit for Region Sjælland)

		2010	2011	2012	2013	2014	Udvikling 2010-2014
Faxe	Salg i alt (mio. kr.)	12,2	11,2	9,1	6,5	7,6	-38 %
	Kr. pr. 0-22-årig	1.241	1.145	951	680	814	-34 %
Greve*	Salg i alt (mio. kr.)	-	-	-	-	-	-
	Kr. pr. 0-22-årig	-	-	-	-	-	-
Guldborgsund	Salg i alt (mio. kr.)	50,5	46,6	34,3	34,3	25,0	-50 %
	Kr. pr. 0-22-årig	3.267	3.028	2.267	2.328	1.731	-47 %
Holbæk	Salg i alt (mio. kr.)	69,5	61,4	59,1	54,8	49,0	-29 %
	Kr. pr. 0-22-årig	3.441	3.041	2.946	2.775	2.526	-27 %
Kalundborg	Salg i alt (mio. kr.)	13,5	11,0	10,1	6,9	3,8	-72 %
	Kr. pr. 0-22-årig	1.005	823	775	544	302	-70 %
Køge	Salg i alt (mio. kr.)	6,5	4,9	3,9	4,4	2,2	-66 %
	Kr. pr. 0-22-årig	383	288	233	263	130	-66 %
Lejre	Salg i alt (mio. kr.)	2,3	2,5	3,4	2,0	3,8	68 %
	Kr. pr. 0-22-årig	292	319	431	256	500	71 %
Lolland	Salg i alt (mio. kr.)	20,1	14,0	10,7	11,4	13,8	-31 %
	Kr. pr. 0-22-årig	1.818	1.297	1.031	1.143	1.432	-21 %
Næstved	Salg i alt (mio. kr.)	101,4	81,5	80,1	67,8	65,8	-35 %
	Kr. pr. 0-22-årig	4.486	3.626	3.583	3.052	2.990	-33 %
Odsherred	Salg i alt (mio. kr.)	35,2	30,5	29,1	28,3	30,0	-15 %
	Kr. pr. 0-22-årig	4.448	3.939	3.830	3.843	4.108	-8 %
Ringsted	Salg i alt (mio. kr.)	35,4	33,4	33,8	31,3	26,8	-24 %
	Kr. pr. 0-22-årig	3.753	3.497	3.547	3.289	2.844	-24 %
Roskilde	Salg i alt (mio. kr.)	25,3	22,4	23,3	19,7	26,6	5 %
	Kr. pr. 0-22-årig	1.055	920	953	801	1.083	3 %
Slagelse**	Salg i alt (mio. kr.)	-	-	52,0	52,1	48,4	-
	Kr. pr. 0-22-årig	-	-	2.450	2.476	2.333	-
Solrød	Salg i alt (mio. kr.)	0,8	0,6	0,0	0,0	1,0	27 %
	Kr. pr. 0-22-årig	129	89	0	0	161	25 %
Sorø	Salg i alt (mio. kr.)	2,0	3,6	3,8	2,8	5,6	178 %
	Kr. pr. 0-22-årig	238	425	455	338	689	189 %
Stevns	Salg i alt (mio. kr.)	41,8	36,6	34,4	33,6	39,9	-5 %
	Kr. pr. 0-22-årig	7.312	6.454	6.148	6.091	7.325	0 %
Vordingborg	Salg i alt (mio. kr.)	24,5	18,0	13,3	10,0	12,5	-49 %
	Kr. pr. 0-22-årig	2.069	1.532	1.152	880	1.118	-46 %
Region Sjælland***	Salg i alt (mio. kr.)	600	468	412	378	373	-38 %
	Kr. pr. 0-22-årig	2.511	2.060	1.855	1.744	1.815	-28 %

Note: * Der er fejl i Greve Kommunes salgsindtægter, som derfor ikke fremgår af tabellen. ** Pga. afvigende konteringspraksis i Slagelse Kommune er der fejl i kommunens salgsindtægter i 2010-2011, som derfor ikke fremgår af tabellen. *** I tabellens regionsgennemsnit indgår Slagelse og Greve Kommuners tal i alle årene. Vi har foretaget en følsomhedsberegning, hvor vi har holdt Slagelse og Greve Kommuners salgsindtægter ude i samtlige år i perioden. I følsomhedsanalysen er Region Sjællands gennemsnitlige udvikling i salgsindtægter pr. 0-22-årig -21 % i stedet for -28 % i 2010-2014.

Det fremgår af tabel 4.5, at der er variation på tværs af kommunerne inden for regionen. Samlet set sælger *en gennemsnitlig kommune* i Region Sjælland i 2014 anbringelsespladser til andre kommuner for 1.815 kr. pr. 0-22-årig indbygger.¹³ Som nævnt er der fejl i Greve Kommunes salgsindtægter i 2014. Hvis disse holdes ude af gennemsnittet i 2014, er gennemsnittet i stedet 1.880 kr. pr. 0-22-årig. Dette beløb svinger fra cirka 300 kr. og derunder (i Kalundborg, Køge og Solrød Kommuner) og op til 4.108 kr. (i Odsherred Kommune) og 7.325 kr. pr. 0-22-årig indbygger (i Stevns Kommune). Selvom kommunerne i Region Sjælland generelt set sælger mere end kommunerne i resten af landet, er der således forskel i salgsindtægterne inden for regionen.

Tabel 4.5 viser også udviklingen i kommunernes indtægter fra salg af pladser til andre kommuner i perioden fra 2010 til 2014. Også her er der forskelle inden for Region Sjælland. Den gennemsnitlige RS17-kommune har haft et fald i salgsindtægterne på 28 % i perioden, når man ser på indtægter pr. 0-22-årig indbygger. Igen bemærkes det, at der er fejl i Slagelse Kommunes salgsindtægter i 2010-2011 og Greve Kommunes salgsindtægter i 2010-2014. Hvis disse to kommuners salgsindtægter holdes ude i samtlige år i perioden, har det gennemsnitlige fald i Region Sjælland været 21 %.

Hvis man ser på de enkelte kommuner i regionen, er der på den ene side fire kommuner, der har haft stigende salgsindtægter. Den største stigning er på 189 % (i Sorø Kommune). KORA har ikke haft mulighed for at undersøge baggrunden for denne udvikling nærmere. Den næststørste stigning i salgsindtægterne pr. 0-22-årig indbygger er på 71 % (i Lejre Kommune). På den anden side har ti kommuner haft faldende salgsindtægter i perioden. De største fald er på 66-70 % (i Køge og Kalundborg Kommuner).

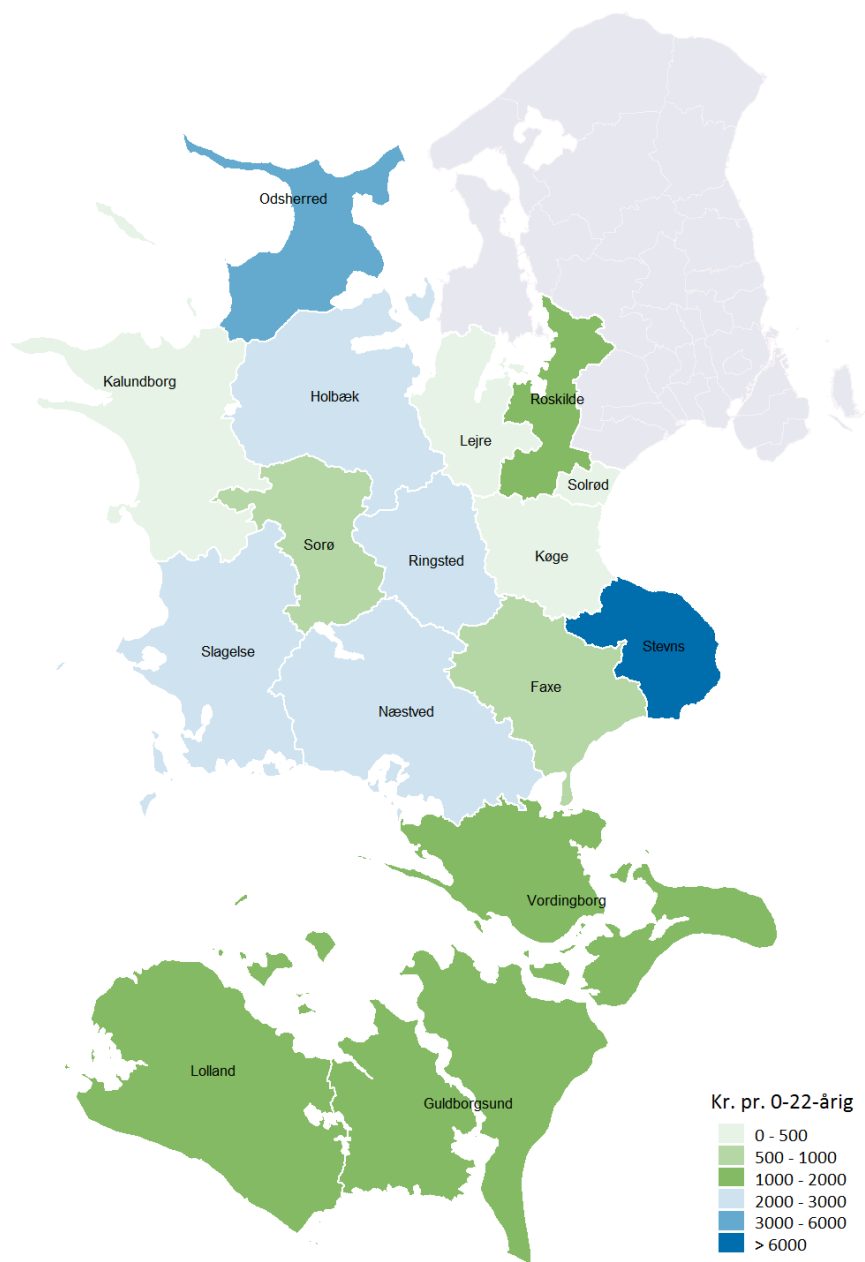
De 17 kommuners indtægter fra salg af anbringelsespladser til andre kommuner i 2014 er illustreret i landkortet i figur 4.4. Kortet giver et overblik over den geografiske fordeling mellem kommunerne.

---

¹³ Dette tal er anderledes end de 1.702 kr. pr. 0-22-årig indbygger i tabel 4.4. Det skyldes, at tallene i tabel 4.5 er uvægtede gennemsnit, mens tallene i tabel 4.4 er vægtede.

Figur 4.4 RS17-kommunernes indtægter fra salg af anbringelsespladser til andre kommuner i 2014 (kr. pr. 0-22-årig)

Note: Greve Kommune er grå på landkortet, da der er fejl i kommunens tal.

Bilag 1 Udvikling i RS17-kommunernes køb, 2010-2014

Bilagstabel 1 RS17-kommunernes udgifter til køb og købsandele på botilbudsområdet hos andre kommuner og regioner, 2010-2014 (1.000 kr., 2014-priser, uvægtede gennemsnit for Region Sjælland og hele landet)

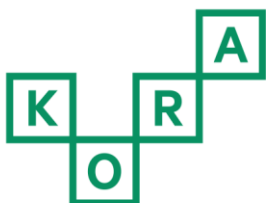
		2010	2011	2012	2013	2014	Udvikling 2010-2014
Faxe	Køb hos andre kommuner	56.617	42.636	37.404	31.877	32.976	-42 %
	Køb hos regioner	11.513	10.693	10.049	8.492	6.321	-45 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	94.835	88.174	90.430	99.973	100.883	6 %
	Andel køb hos andre kommuner	60 %	48 %	41 %	32 %	33 %	-27 pt.
	Andel køb hos regioner	12 %	12 %	11 %	8 %	6 %	-6 pt.
Greve	Køb hos andre kommuner	49.247	49.624	44.608	47.267	46.720	-5 %
	Køb hos regioner	14.958	14.630	10.035	11.110	13.181	-12 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	101.493	111.602	125.572	130.584	136.396	34 %
	Andel køb hos andre kommuner	49 %	44 %	36 %	36 %	34 %	-14 pt.
	Andel køb hos regioner	15 %	13 %	8 %	9 %	10 %	-5 pt.
Guldborg-sund	Køb hos andre kommuner	61.771	56.202	45.929	48.808	48.748	-21 %
	Køb hos regioner	29.970	23.814	21.660	19.930	18.085	-40 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	259.482	257.202	234.898	238.162	242.733	-6 %
	Andel køb hos andre kommuner	24 %	22 %	20 %	20 %	20 %	-4 pt.
	Andel køb hos regioner	12 %	9 %	9 %	8 %	7 %	-4 pt.
Holbæk	Køb hos andre kommuner	78.058	57.739	53.336	49.265	48.836	-37 %
	Køb hos regioner	8.649	8.327	8.605	8.544	8.706	1 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	187.079	190.143	188.949	199.751	196.967	5 %
	Andel køb hos andre kommuner	42 %	30 %	28 %	25 %	25 %	-17 pt.
	Andel køb hos regioner	5 %	4 %	5 %	4 %	4 %	0 pt.
Kalundborg	Køb hos andre kommuner	72.625	58.763	55.639	50.346	53.904	-26 %
	Køb hos regioner	6.291	8.528	11.933	8.353	11.088	76 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	154.207	176.632	187.517	186.472	182.631	18 %
	Andel køb hos andre kommuner	47 %	33 %	30 %	27 %	30 %	-18 pt.
	Andel køb hos regioner	4 %	5 %	6 %	4 %	6 %	2 pt.
Køge	Køb hos andre kommuner	64.039	42.177	48.723	40.480	39.099	-39 %
	Køb hos regioner	20.599	19.502	21.811	21.688	21.851	6 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	161.796	153.519	175.991	172.460	177.374	10 %
	Andel køb hos andre kommuner	40 %	27 %	28 %	23 %	22 %	-18 pt.
	Andel køb hos regioner	13 %	13 %	12 %	13 %	12 %	0 pt.
Lejre	Køb hos andre kommuner	44.225	35.351	34.170	24.954	25.032	-43 %
	Køb hos regioner	16.316	11.268	14.213	14.367	18.953	16 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	75.811	72.859	83.539	79.585	87.678	16 %
	Andel køb hos andre kommuner	58 %	49 %	41 %	31 %	29 %	-30 pt.
	Andel køb hos regioner	22 %	15 %	17 %	18 %	22 %	0 pt.
Lolland	Køb hos andre kommuner	77.025	69.798	68.451	70.933	59.153	-23 %
	Køb hos regioner	30.241	24.929	26.800	26.227	29.481	-3 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	212.128	215.592	213.699	231.228	223.876	6 %
	Andel køb hos andre kommuner	36 %	32 %	32 %	31 %	26 %	-10 pt.
	Andel køb hos regioner	14 %	12 %	13 %	11 %	13 %	-1 pt.
Næstved	Køb hos andre kommuner	115.476	105.070	85.849	83.705	75.895	-34 %
	Køb hos regioner	11.775	7.244	5.709	8.304	8.382	-29 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	280.131	242.229	263.626	235.069	241.160	-14 %
	Andel køb hos andre kommuner	41 %	43 %	33 %	36 %	31 %	-10 pt.
	Andel køb hos regioner	4 %	3 %	2 %	4 %	3 %	-1 pt.

		2010	2011	2012	2013	2014	Udvikling 2010- 2014
Odsherred	Køb hos andre kommuner	75.768	58.549	57.747	55.852	58.653	-23 %
	Køb hos regioner	4.888	2.275	1.837	2.044	1.553	-68 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	126.200	118.346	122.369	124.183	120.803	-4 %
	Andel køb hos andre kommuner	60 %	49 %	47 %	45 %	49 %	-11 pt.
	Andel køb hos regioner	4 %	2 %	2 %	2 %	1 %	-3 pt.
Ringsted	Køb hos andre kommuner	68.982	45.705	42.658	41.561	39.690	-42 %
	Køb hos regioner	2.977	2.577	4.232	6.074	2.554	-14 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	100.659	103.766	102.555	106.020	108.547	8 %
	Andel køb hos andre kommuner	69 %	44 %	42 %	39 %	37 %	-32 pt.
	Andel køb hos regioner	3 %	2 %	4 %	6 %	2 %	-1 pt.
Roskilde	Køb hos andre kommuner	156.050	108.439	132.444	130.485	135.528	-13 %
	Køb hos regioner	27.799	27.626	29.149	26.637	28.546	3 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	299.919	268.105	276.171	279.037	270.153	-10 %
	Andel køb hos andre kommuner	52 %	40 %	48 %	47 %	50 %	-2 pt.
	Andel køb hos regioner	9 %	10 %	11 %	10 %	11 %	1 pt.
Slagelse	Køb hos andre kommuner	197.742	172.332	70.263	64.485	60.206	-70 %
	Køb hos regioner	8.789	8.459	7.588	7.662	8.488	-3 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	232.441	236.712	238.220	255.951	277.627	19 %
	Andel køb hos andre kommuner	85 %	73 %	29 %	25 %	22 %	-63 pt.
	Andel køb hos regioner	4 %	4 %	3 %	3 %	3 %	-1 pt.
Solrød	Køb hos andre kommuner	26.260	31.330	27.633	29.954	26.462	1 %
	Køb hos regioner	3.252	3.242	5.237	6.955	5.940	83 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	48.216	56.306	55.990	67.781	72.247	50 %
	Andel køb hos andre kommuner	54 %	56 %	49 %	44 %	37 %	-18 pt.
	Andel køb hos regioner	7 %	6 %	9 %	10 %	8 %	1 pt.
Sorø	Køb hos andre kommuner	66.099	43.610	39.505	40.086	38.632	-42 %
	Køb hos regioner	0	4.099	7.847	7.489	6.125	-
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	104.342	101.371	108.365	109.790	112.479	8 %
	Andel køb hos andre kommuner	63 %	43 %	36 %	37 %	34 %	-29 pt.
	Andel køb hos regioner	0 %	4 %	7 %	7 %	5 %	5 pt.
Stevns	Køb hos andre kommuner	48.550	35.283	30.871	29.793	28.126	-42 %
	Køb hos regioner	268	281	278	340	10.019	3635 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	56.928	57.629	57.246	57.785	60.737	7 %
	Andel køb hos andre kommuner	85 %	61 %	54 %	52 %	46 %	-39 pt.
	Andel køb hos regioner	0 %	0 %	0 %	1 %	16 %	16 pt.
Vordingborg	Køb hos andre kommuner	74.423	60.446	52.786	36.331	31.000	-58 %
	Køb hos regioner	569	593	599	15.180	16.000	2711 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	116.026	111.258	124.156	122.250	118.700	2 %
	Andel køb hos andre kommuner	64 %	54 %	43 %	30 %	26 %	-38 pt.
	Andel køb hos regioner	0 %	1 %	0 %	12 %	13 %	13 pt.
Region Sjælland	Køb hos andre kommuner	1.332.957	1.073.056	928.017	876.183	848.660	-36 %
	Køb hos regioner	198.855	178.086	187.581	199.397	215.273	8 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	2.611.695	2.561.444	2.649.291	2.696.080	2.730.991	5 %
	Andel køb hos andre kommuner	55 %	44 %	37 %	34 %	32 %	-22 pt.
	Andel køb hos regioner	7 %	7 %	7 %	8 %	9 %	1 pt.
Hele landet	Køb hos andre kommuner	7.255.322	6.653.760	6.125.032	5.854.821	5.641.724	-22 %
	Køb hos regioner	2.309.848	2.217.114	2.103.299	2.080.408	2.046.693	-11 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	17.240.359	17.053.917	17.297.376	17.958.171	18.351.135	6 %
	Andel køb hos andre kommuner	42 %	39 %	35 %	33 %	31 %	-11 pt.
	Andel køb hos regioner	13 %	13 %	12 %	12 %	11 %	-2 pt.

Bilagstabel 2 RS17-kommunernes udgifter til køb og købsandele til anbringelsespladser hos andre kommuner og regioner, 2010-2014 (1.000 kr., 2014-priser, uvægtede gennemsnit for Region Sjælland og hele landet)

		2010	2011	2012	2013	2014	Udvikling 2010-2014
Faxe	Køb hos andre kommuner	20.256	12.369	13.069	12.480	13.326	-34 %
	Køb hos regioner	1.662	4.261	2.985	3.796	1.974	19 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	60.981	57.952	58.261	57.427	49.610	-19 %
	Andel køb hos andre kommuner	33 %	21 %	22 %	22 %	27 %	-6 pt.
	Andel køb hos regioner	3 %	7 %	5 %	7 %	4 %	1 pt.
Greve	Køb hos andre kommuner	6.488	8.240	5.765	5.723	11.752	81 %
	Køb hos regioner	3.306	5.962	10.029	9.502	11.235	240 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	58.481	61.023	69.290	68.516	68.246	17 %
	Andel køb hos andre kommuner	11 %	14 %	8 %	8 %	17 %	6 pt.
Guldborg-sund	Køb hos andre kommuner	24.952	20.367	15.869	15.310	17.134	-31 %
	Køb hos regioner	8.502	7.957	5.031	8.114	6.075	-29 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	128.095	122.451	123.190	144.581	153.651	20 %
	Andel køb hos andre kommuner	19 %	17 %	13 %	11 %	11 %	-8 pt.
Holbæk	Køb hos andre kommuner	40.710	26.292	6.584	9.208	9.970	-76 %
	Køb hos regioner	10.120	9.053	8.619	5.406	3.391	-66 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	163.376	164.498	142.486	141.504	127.868	-22 %
	Andel køb hos andre kommuner	25 %	16 %	5 %	7 %	8 %	-17 pt.
Kalundborg	Køb hos andre kommuner	34.362	24.210	24.128	16.180	15.135	-56 %
	Køb hos regioner	12.253	8.402	7.573	7.243	8.754	-29 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	129.106	111.043	114.070	108.941	111.921	-13 %
	Andel køb hos andre kommuner	27 %	22 %	21 %	15 %	14 %	-13 pt.
Køge	Køb hos andre kommuner	27.898	23.386	20.899	24.088	19.604	-30 %
	Køb hos regioner	15.619	20.134	14.966	12.155	9.303	-40 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	97.678	99.023	92.745	99.140	88.084	-10 %
	Andel køb hos andre kommuner	29 %	24 %	23 %	24 %	22 %	-6 pt.
Lejre	Køb hos andre kommuner	7.732	4.623	4.368	2.945	7.652	-1 %
	Køb hos regioner	7.829	10.753	12.643	12.952	7.473	-5 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	29.234	28.274	35.185	39.532	38.769	33 %
	Andel køb hos andre kommuner	26 %	16 %	12 %	7 %	20 %	-7 pt.
Lolland	Køb hos andre kommuner	31.837	22.585	26.041	25.376	27.961	-12 %
	Køb hos regioner	7.437	4.053	7.799	6.527	11.821	59 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	162.136	143.298	136.091	135.834	144.888	-11 %
	Andel køb hos andre kommuner	20 %	16 %	19 %	19 %	19 %	0 pt.
Næstved	Køb hos andre kommuner	39.281	29.964	30.770	32.826	23.721	-40 %
	Køb hos regioner	10.284	9.946	11.990	5.250	4.489	-56 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	159.637	157.325	154.539	163.237	157.849	-1 %
	Andel køb hos andre kommuner	25 %	19 %	20 %	20 %	15 %	-10 pt.
Odsherred	Køb hos andre kommuner	38.998	24.247	21.971	18.806	18.330	-53 %
	Køb hos regioner	4.520	4.268	3.453	6.244	4.189	-7 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	77.843	81.655	79.963	73.046	67.433	-13 %
	Andel køb hos andre kommuner	50 %	30 %	27 %	26 %	27 %	-23 pt.
Ringsted	Køb hos andre kommuner	7.812	8.159	18.352	22.367	15.151	94 %
	Køb hos regioner	21.454	13.641	2.843	2.209	2.387	-89 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	62.737	57.228	57.764	62.436	63.525	1 %
	Andel køb hos andre kommuner	12 %	14 %	32 %	36 %	24 %	11 pt.
	Andel køb hos regioner	34 %	24 %	5 %	4 %	4 %	-30 pt.

		2010	2011	2012	2013	2014	Udvikling 2010-2014
Roskilde	Køb hos andre kommuner	27.386	22.714	15.673	7.933	16.405	-40 %
	Køb hos regioner	17.755	16.008	14.787	20.733	19.254	8 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	128.742	125.929	108.644	113.888	116.646	-9 %
	Andel køb hos andre kommuner	21 %	18 %	14 %	7 %	14 %	-7 pt.
	Andel køb hos regioner	14 %	13 %	14 %	18 %	17 %	3 pt.
Slagelse	Køb hos andre kommuner	95.040	40.615	18.167	12.577	11.273	-88 %
	Køb hos regioner	9.927	10.944	9.016	6.463	6.871	-31 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	243.782	136.202	127.461	144.997	141.089	-42 %
	Andel køb hos andre kommuner	39 %	30 %	14 %	9 %	8 %	-31 pt.
	Andel køb hos regioner	4 %	8 %	7 %	4 %	5 %	1 pt.
Solrød	Køb hos andre kommuner	3.473	1.491	4.429	4.335	4.246	22 %
	Køb hos regioner	3.651	6.238	4.963	6.239	10.325	183 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	30.218	28.277	29.008	26.665	26.425	-13 %
	Andel køb hos andre kommuner	11 %	5 %	15 %	16 %	16 %	5 pt.
	Andel køb hos regioner	12 %	22 %	17 %	23 %	39 %	27 pt.
Sorø	Køb hos andre kommuner	1.652	1.654	1.765	3.067	3.824	132 %
	Køb hos regioner	5.398	3.788	3.060	3.134	5.362	-1 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	60.868	54.541	55.591	58.537	47.231	-22 %
	Andel køb hos andre kommuner	3 %	3 %	3 %	5 %	8 %	5 pt.
	Andel køb hos regioner	9 %	7 %	6 %	5 %	11 %	2 pt.
Stevns	Køb hos andre kommuner	4.491	4.112	6.143	9.080	12.985	189 %
	Køb hos regioner	2.089	1.921	3.522	4.790	1.653	-21 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	30.392	28.570	35.208	40.958	35.863	18 %
	Andel køb hos andre kommuner	15 %	14 %	17 %	22 %	36 %	21 pt.
	Andel køb hos regioner	7 %	7 %	10 %	12 %	5 %	-2 pt.
Vordingborg	Køb hos andre kommuner	23.209	21.361	18.341	18.213	29.592	28 %
	Køb hos regioner	8.192	7.525	7.837	8.994	9.999	22 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	122.858	115.590	111.110	96.666	105.449	-14 %
	Andel køb hos andre kommuner	19 %	18 %	17 %	19 %	28 %	9 pt.
	Andel køb hos regioner	7 %	7 %	7 %	9 %	9 %	3 pt.
Region Sjælland	Køb hos andre kommuner	435.579	296.389	252.334	240.514	258.061	-41 %
	Køb hos regioner	149.998	144.852	131.116	129.751	124.555	-17 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	1.746.164	1.572.877	1.530.606	1.575.906	1.544.547	-12 %
	Andel køb hos andre kommuner	23 %	17 %	17 %	16 %	18 %	-4 pt.
	Andel køb hos regioner	10 %	12 %	10 %	10 %	10 %	0 pt.
Hele landet	Køb hos andre kommuner	2.117.546	1.776.538	1.547.205	1.409.831	1.484.904	-30 %
	Køb hos regioner	1.190.370	1.118.695	936.908	928.760	845.862	-29 %
	Nettodriftsudgifter til botilbud i alt	10.569.667	9.870.801	9.464.973	9.432.133	9.292.499	-12 %
	Andel køb hos andre kommuner	20 %	18 %	16 %	15 %	16 %	-4 pt.
	Andel køb hos regioner	11 %	11 %	10 %	10 %	9 %	-2 pt.

**Det Nationale Institut
for Kommuner og Regioners
Analyse og Forskning**

Købmagergade 22
1150 København K
E-mail: kora@kora.dk
Telefon: 444 555 00